

TEMA BROJA

PROGRAMI CJELOŽIVOTNOG OBRAZOVANJA NA SVEUČILIŠTU JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

str. 6-8

50 GODINA SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Dvije osječke znanstvenice Stela Jokić i Jasna Horvat dobitnice nagrade „Utjecajna hrvatska žena”

str. 3

str. 3

24. TJEDAN MOZGA U OSIJEKU

5. sjednica Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj 2024./2025. održana 13. ožujka 2025.

Potvrda statusa gostujućih nastavnika na Akademiji za umjetnost i kulturu

● **prof. dr. sc. Vladimir Vladimirov**

Na temelju dostavljene dokumentacije o provedenom postupku provjere ispunjavanja uvjeta statusa međunarodno priznatog profesora, Odluke Akademijškog vijeća i pozitivnog Izvješća Stručnog povjerenstva za provjeru uvjeta za priznavanje statusa međunarodno priznatog znanstvenika u statusu gostujućeg nastavnika na Akademiji za umjetnost i kulturu, Senat je donio Odluku o potvrdi statusa gostujućeg nastavnika, prof. dr. sc. Vladimira Vladimirovu, državljaninu Republike Bugarske. Uglednom inozemnom profesor u statusu gostujućeg nastavnika povjerava izvođenje nastave na kolegijima: Tambure I, II, III, IV, V, VI na sveučilišnom prijediplomskom studiju Instrumentalni studiji, smjer Tambure na Akademiji za umjetnost i kulturu u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskim 2024./2025. i 2025./2026. godinama.

● **doc. art. Alenka Vidrih, spec. art. therap.**

Na temelju dostavljene dokumentacije o provedenom postupku provjere ispunjavanja uvjeta statusa međunarodno priznatog nastavnika, Odluke Akademijškog vijeća i pozitivnog Izvješća Stručnog povjerenstva za provjeru uvjeta za priznavanje statusa međunarodno priznatog znanstvenika u statusu gostujućeg nastavnika na Akademiji za umjetnost i kulturu, Senat je donio Odluku o potvrdi statusa gostujućeg nastavnika, doc. art. Alenki Vidrih, spec. art. therap., dr. žavljanke Republike Slovenije. Uglednoj inozemnoj nastavnici u statusu gostujućeg nastavnika povjerava izvođenje nastave na kolegijima: Tehnike i prakse dramaterapije/Dramaterapija sa specifičnim populacijama 3" i "Istraživanje u dramaterapiji" na sveučilišnom specijalističkom studiju Kreativne terapije, smjer Dramaterapija na Akademiji za umjetnost i kulturu u akademskim 2024./2025. i 2025./2026. godinama.

Na temelju dostavljene dokumentacije o provedenom postupku provjere ispunjavanja uvjeta statusa međunarodno priznatog profesora, Odluke Fakultetskog vijeća Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo i pozitivnog Izvješća Stručnog povjerenstva za provjeru uvjeta za priznavanje statusa međunarodno priznatog znanstvenika i profesora u statusu gostujućeg nastavnika na Fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo, Senat je donio Odluku o potvrdi statusa gostujućeg nastavnika, prof. dr. sc. Ivanu Kopitoviću, državljaninu Republike Srbije. Uglednom inozemnom profesor u statusu redovitog profesora povjerava izvođenje nastave

iz kolegija: Fiziologija respiracijskog i kardiovaskularnog sustava i Klinička patofiziologija i propedeutika na sveučilišnom specijalističkom studiju Kardiopulmonalna rehabilitacija u Orahovici na Fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo.

Davanje suglasnosti na ustroj i izvedbu programa cjeloživotnog učenja i programa obrazovanja odraslih na Filozofskom fakultetu

Na temelju dostavljene dokumentacije i prihvaćanjem Izvješća Povjerenstva o provedbi postupka provjere ispunjenosti uvjeta za izvođenje programa cjeloživotnog učenja pod nazivom "Nastavni program za stjecanje andragoških kompetencija za poučavanje temeljnih vještina u obrazovanju odraslih" Senat Sveučilišta u Osijeku dao je suglasnost na ustroj i izvedbu navedenog programa cjeloživotnog učenja na Filozofskom fakultetu.

Također, na temelju dostavljene dokumentacije i prihvaćanjem Izvješća Povjerenstva o provedbi postupka provjere ispunjenosti uvjeta za izvođenje programa cjeloživotnog učenja "Program za stjecanje temeljnih andragoških kompetencija", Senat Sveučilišta u Osijeku dao je suglasnost na ustroj i izvedbu navedenog programa cjeloživotnog učenja na Filozofskom fakultetu.

Prijedlog ukupnog broja upisnih mjesta za upis studenata na sveučilišne i stručne studije na sveučilišnim sastavnicama u akademskoj 2025./2026. godini

Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku donio je Odluku o ukupnom broju mjesta za upis studenata na sveučilišne i stručne studije na sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj godini 2025./2026.

Na sveučilišnim i stručnim prijediplomskim studijima i sveučilišnim integriranim prijediplomskim i diplomskim studijima u akademskoj godini 2025./2026. utvrđuje se ukupno 3735 upisnih mjesta. Na sveučilišnim i stručnim diplomskim studijima u akademskoj godini 2025./2026. utvrđuje se ukupno 2207 upisnih mjesta. Pravo upisa na studij kandidati ostvaruju prema ostvarenim bodovima i redoslijedu na konačnoj ranglisti, do ispunjenja upisnih mjesta.

Broj upisnih mjesta utvrđen je prema statusima studenata:

● studenti u redovitom statusu (RH/EU);

● studenti u redovitom statusu (Hrvati izvan RH); studenti u redovitom statusu (stranci izvan EU);

● studenti u izvanrednom statusu; kandidati koji su maturirali prije 2010.

Imenovanje Povjerenstva za priznanja Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Odlukom Senata imenovani su predsjednik i članovi Povjerenstva za priznanja Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku: prof. dr. sc. Sonja Vila, prorektorica za znanost, tehnologije, projekte i međunarodnu suradnju, predsjednica; članovi: prof. dr. sc. Boris Crnković, dekan Ekonomskog fakulteta, prof. dr. sc. Aleksandar Včev, dekan Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo, prof. dr. sc. Krunoslav Zmaić, dekan Fakulteta agrobiotehničkih znanosti, prof. dr. sc. Ivan Trojan, dekan Filozofskog fakulteta, akademkinja Helena Sablič Tomić, dekanica Akademije za umjetnost i kulturu, te Mirko Vukoja, predsjednik Studentskog zbora Sveučilišta u Osijeku. Mandat predsjednika i članova Povjerenstva za priznanja traje tri godine i započinje 22. ožujka 2025. Studentski predstavnik imenuje se na mandat od dvije godine u skladu s posebnim Zakonom i Statutom Studentskog zbora Sveučilišta u Osijeku.

Sveučilišno izdavaštvo

Povjerenstvo za izdavačku djelatnost razmatralo je prijedlog za izdavanje sveučilišne znanstvene monografije pod nazivom "Sanonit iz Osijeka - Književno stvaralaštvo za djecu Ante Gardaša" autorice doc.

dr. sc. Vedrane Živković Zebec te utvrdilo da su ispunjeni svi uvjeti prema Pravilniku o izdavačkoj djelatnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Na prijedlog Povjerenstva, Senat je donio odluku o izdavanju suglasnosti za izdavanje navedene sveučilišne znanstvene monografije. Povjerenstvo za izdavačku djelatnost razmatralo je prijedlog za izdavanje sveučilišnog udžbenika pod nazivom "Langmanova medicinska embriologija" (izmijenjeno i dopunjeno izdanje engleskog udžbenika autora dr. sc. T. W. Sadlera), urednika hrvatskog prijevoda, prof. dr. sc. Dinka Mitrečića te utvrdilo da su ispunjeni svi uvjeti prema Pravilniku o izdavačkoj djelatnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Na prijedlog Povjerenstva, Senat je donio odluku o izdavanju suglasnosti za izdavanje navedenog sveučilišnog udžbenika.

Povjerenstvo za izdavačku djelatnost razmatralo je prijedlog za izdavanje sveučilišne stručne monografije pod nazivom "20 godina Odjela za biologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku", autora izv. prof. dr. sc. Tanje Zuna Pfeiffer, izv. prof. dr. sc. Ljiljane Krstin, doc. dr. sc. Anite Galir, izv. prof. dr. sc. Filipa Stevića, doc. dr. sc. Jasenke Antunović Dunić, doc. dr. sc. Vesne Peršić i mr. sc. Ines Arbanas, te utvrdilo da su ispunjeni svi uvjeti prema Pravilniku o izdavačkoj djelatnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Na prijedlog Povjerenstva, Senat je donio odluku o izdavanju suglasnosti za izdavanje navedene sveučilišne stručne monografije.

Pokroviteljstvo 15. Međunarodnog znanstveno-stručnog skupa Hranom do zdravlja, Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek

Odlukom Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku prihvaćeno je pokroviteljstvo 15. Međunarodnog znanstveno-stručnog skupa Hranom do zdravlja koji će se održati u Osijeku 17. i 18. rujna ove godine. Cilj je skupa okupiti stručnjake iz akademske zajednice i industrije, nutricioniste, prehrambene tehnologe, farmaceute, liječnike i sve druge kojima su u fokusu interesa hrana i utjecaj hrane na zdravlje. Skup će se odvijati kroz plenarna i pozvana predavanja, usmena i posterka priopćenja kao i sponzorirana predavanja gospodarskih subjekata.

Suorganizacija 2. međunarodne znanstvene konferencije Globalne i lokalne perspektive pedagogije, Filozofski fakultet u Osijeku

Odlukom Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku prihvaćena je suorganizacija 2. međunarodne znanstvene konferencije Globalne i lokalne perspektive pedagogije koja će se održati od 11. do 13. lipnja ove godine. Tom je međunarodnom znanstvenom skupu cilj ostvariti interakciju znanosti i prakse. Neke od tema o kojima će se raspravljati na konferenciji uključuju inovacije,

promjene i izazove u odgoju i obrazovanju, razvoj otpornosti u odgoju i obrazovanju, umjetnu inteligenciju i tehnologiju u sustavu odgoja i obrazovanja, profesionalno učenje i razvoj, istraživanje u nastavi, obrazovanje mladih te studentske sekcije.

Prijedlog Natječaja za upis studenata na interdisciplinarni međusveučilišni doktorski studij Poduzetništvo i inovativnost u akademskoj 2025./2026. godini

Na prijedlog Vijeća za interdisciplinarnu međusveučilišnu doktorsku studiju Senat je donio Odluku o raspisivanju Natječaja za upis 12. generacije interdisciplinarnog međusveučilišnog dokorskog studija Poduzetništvo i inovativnost u akademskoj godini 2025./2026. Sukladno Odluci Vijeća za interdisciplinarnu međusveučilišnu doktorsku studiju od 6. veljače 2025. godine, na interdisciplinarni međusveučilišni doktorski studij Poduzetništvo i inovativnost upisuje se ukupno deset (10) studenata.

Interdisciplinarni međusveučilišni doktorski studij Poduzetništvo i inovativnost izvodi Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku, Međunarodni centar za poduzetničke studije (ICES) u suradnji s Turku School of Economics, Finska; Univerza v Mariboru, Slovenija; Univerzität Klagenfurt, Austrija; Durham University, Ujedinjeno Kraljevstvo.

Dvije osječke znanstvenice Stela Jokić i Jasna Horvat dobitnice nagrade „Utjecajna hrvatska žena“

Ivana JOBST

Deseta obljetnica dodjeljivanja nagrada Utjecajne hrvatske žene i Buduće liderice proslavljena je 8. ožujka 2025. godine u organizaciji Mreže hrvatskih žena. Tom su prigodom u zagrebačkom hotelu Sheraton te ugledne nagrade dodijeljene dvjema osječkim znanstvenicama sa Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Riječ je o profesorici Steli Jokić koja je nagradu dobila za područje “znanost” i profesorici Jasni Horvat za područje “kultura i umjetnost”. Istoimenu nagradu 2019. godine ponijela je i izvanredna profesorica Nataša Drvenkar, tako da današnji krug nagrađenica čine ukupno tri imena istaknutih znanstvenica.

Vizija Caroline Spivak, utemeljiteljice nagrade Utjecajne hrvatske žene i Buduće liderice, gradila se tijekom proteklog desetljeća, rasla je i razvijala se da bi 2025. godine postala čvrstom mrežom uzajamnosti i zajedništva. Mreža hrvatskih žena osvjetljuje osobnosti žena koje doprinose ugledu Republike Hrvatske u zemlji i globalno. Više od stotinu istaknutih nagrađenica do danas je primilo nagradu u obliku

glagoljskog znaka “Ž” koji istodobno označuje slovo Ž, broj 7 i riječ život. Takvim simboličkim činom povezane su hrvatska prošlost i sadašnjost s budućnošću, a jamstvo uspjeha upravo su laureatkinje koje su primitkom nagrade umrežene i osnažene na međusobno podržavanje.

Stela Jokić redovita je profesorica i prodekanica za promidžbu i suradnju s gospodarstvom na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek. Njezino istraživanje usmjereno je na održive tehnike ekstrakcije bioaktivnih spojeva iz biljnog materijala, poput ljekovitog bilja, morskih organizama i nusproizvoda iz prehrambene industrije, s primjenama u farmaceutskoj, kozmetičkoj i/ili prehrambenoj industriji. Objavila je više od 200 znanstvenih radova i 20 poglavlja u knjigama te je vodila 15 istraživačkih projekata ukupne vrijednosti nekoliko milijuna eura. Pod njezinim mentorstvom obranjeno je sedam doktorskih disertacija te su u njezinu laboratoriju boravili brojni istraživači iz cijele Europe. Uspostavila je izvrsnu suradnju s različitim vanjskim dionicima i industrijom što je uvelike doprinijelo praktičnoj primjeni njezina istraživanja. Glavna

je urednica časopisa Croatian Journal of Food Science and Technology i svrstana je među 2 % najcitrairanih znanstvenika na svijetu. Često promovira znanost putem različitih medija kao i kroz popularna predavanja na brojnim konferencijama te organizira radionice za različite dobne skupine. Sudjelovala je u osnivanju prvog Studija farmacije na Sveučilištu u Osijeku. Za svoj rad primila je prestižne nacionalne i međunarodne nagrade.

Jasna Horvat znanstvenica je, teoretičarka kulture, spisateljica i multimedijaska umjetnica. Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku radi od 1990. godine. U dugogodišnjoj znanstvenoj karijeri objavila je brojne znanstvene i stručne radove iz područja društvenih i humanističkih znanosti, održala je predavanja na više (prije)diplomskih i doktorskih kolegija te postavila umjetničke izvedbe i izložbe. Jedna je od osnivačica Andizeta - Instituta za znanstvena i umjetnička istraživanja kreativne industrije i predsjednica Programskog odbora Kreativne riznice - popularizacijskog simpozija kreativne industrije. Višestruko nagrađivana za književnost, znanstveni i nastavni rad u svojem književnom i umjet-

ničkom izričaju ponijela je naslov Ars Horvatiana koji karakterizira oulipovsko istraživanje književnih potencijala, nadahnutost baštinskim sadržajima i iznimna imaginacija. Njezina se književna djela koriste kao nastavni materijal na mnogim fakultetima i visokim školama u Republici Hrvatskoj, predmet su znanstvenih proučavanja, a književni ih kritičari ocjenjuju uspješnim spojem znanosti i umjetnosti. Jasna Horvat bila je predavačica na brojnim pozvanim predavanjima i književnim događanjima (Atlanta, Rim, Beč, Budimpešta, Chengdu, Ljubljana, Novi Sad, Mostar, Peking, Podgorica i Zagreb).

Uručivanje nagrade „Utjecajna hrvatska žena“ održalo se 8. ožujka 2025. na svečanoj večeri u Sheratonu. „Mreža hrvatskih žena“ ujedno je proslavila desetu obljetnicu osvjeltivanja žena posebnih rezultata i djelovanja. Nagrađenice sa Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku ove su godine Stela Jokić i Jasna Horvat.

Tihana SUDARIĆ

DOGAĐANJA NA FAZOS-U

Četvrti susret doktoranada iz agroekonomike uspješno je održan u petak 28. veljače 2025. godine na Agronomskom fakultetu u Zagrebu. Taj važan znanstveni skup organiziralo je Hrvatsko agroekonomsko društvo (HAED), institucija koja je osnovana 1996. godine radi ujedinjavanja agrarnih ekonomista u Hrvatskoj te poticanja zajedničkog djelovanja i razvoja agroekonomike. Osnivanje HAED-a uslijedilo je kao odgovor na potrebu za stvaranjem platforme za povezivanje stručnjaka i znanstvenika koji se bave ekonomskim aspektima poljoprivrede što je od ključne važnosti za daljnji razvoj i modernizaciju poljoprivrednog sektora u Hrvatskoj. Susret, poznat i kao Dan doktorata iz agroekonomike, predstavlja izuzetnu priliku za

Dan doktorata iz agroekonomike u organizaciji Hrvatskog agroekonomskog društva održan na Agronomskom fakultetu u Zagrebu

doktorande da javno predstavite rezultate svojih istraživanja te da u interakciji sa stručnjacima i kolegama iz akademskih i istraživačkih institucija razmijene ideje i iskustva. Na ovogodišnjem susretu predstavljene su dvije doktorske disertacije koje se bave aktualnim i važnim temama u kontekstu agrarne ekonomije i digitalne transformacije poljoprivrednog sektora.

Prva tema, koju je izložio Darko Lugonja s Fakulteta agrotehničkih znanosti u Osijeku, nosi naziv “Evaluacija

digitalne zrelosti i planiranje digitalne transformacije poljoprivrednih gospodarstava u Republici Hrvatskoj”. Lugonja se fokusirao na izazove i mogućnosti koje donosi digitalizacija poljoprivrede, analizu trenutne razine digitalne zrelosti poljoprivrednih gospodarstava u Hrvatskoj te razvoju smjernica za primjenu digitalnih tehnologija u sektoru. Istraživanje se temelji na potrebama prilagodbe hrvatskih poljoprivrednih gospodarstava suvremenim trendovima digitalizacije uzimajući u ob-

zir specifičnosti domaćeg tržišta i resursa.

Druga je tema koju je predstavila Darija Borović s Agronomskog fakulteta u Zagrebu: “Potrošačko prihvaćanje blockchaina za proizvode s oznakom kvalitete: Primjena proširenog modela prihvaćanja tehnologije”. Borović je analizirala potencijal blockchain tehnologije za povećanje transparentnosti i povjerenja među potrošačima u proizvode s oznakom kvalitete. Uporabom proširenog modela prihvaćanja tehnolo-

gije (TAM), istražena je spremnost potrošača da prihvate blockchain kao alat za praćenje podrijetla i kvalitete poljoprivrednih proizvoda te kako bi ta tehnologija mogla doprinijeti boljoj tržišnoj poziciji hrvatskih proizvođača s oznakama kvalitete.

Taj događaj ne samo da omogućava doktorandima da predstavite napredak svojih istraživanja već pruža i stručnu platformu za konstruktivne komentare i preporuke akademskih mentora i stručnjaka iz industrije. Na susretu

su sudjelovali agroekonomski stručnjaci s Fakulteta agrotehničkih znanosti Osijek, Agronomskog fakulteta u Zagrebu te Veleučilišta u Križevcima. Njihovi doprinosi u obliku smjernica, prijedloga i stručnih savjeta od velikog su značaja za daljnji razvoj doktorskih radova, ali i za unaprjeđenje pristupa agroekonomskoj problematici u Hrvatskoj.

Dan doktorata iz agroekonomike time je još jednom dokazao svoju važnost kao platforma za razmjenu ideja i poticanje suradnje među mladim znanstvenicima i etabliranim stručnjacima u tom ključnom području. Taj događaj potvrđuje i važnost koju istraživanje u agroekonomici ima za budućnost poljoprivrede i ruralnog razvoja Hrvatske kao i za integraciju novih tehnologija i inovacija u svakodnevnu praksu poljoprivrednih gospodarstava.

24. TJEDAN MOZGA U OSIJEKU

Lucija FALAMIĆ

Osječani svih uzrasta, od vrtičke do starijih građana, imali su priliku sudjelovati u **24. Tjednu mozga**, koji se održao od 10. do 16. ožujka. Znanstveno-popularna manifestacija, koju su organizirali studenti okupljeni u Sekciji za neuroznanost Osijek pri Medicinskom fakultetu u Osijeku, uz podršku Sveučilišta u Osijeku, Osječko-baranjske županije, Grada Osijeka i Hrvatske liječničke komore, donijela je niz zanimljivih predavanja, radionica i interaktivnih događanja s ciljem približavanja neuroznanosti široj pu-

blici. Procjenjujemo da je u ovogodišnjem programu sudjelovalo ukupno oko 600 ljudi.

Ovogodišnji program bio je posvećen **umjetnoj inteligenciji, neurofilozofiji i utjecaju digitalizacije na mentalno zdravlje**. Tijekom tjedna, u Rektoratu Sveučilišta u Osijeku održano je 50-ak predavanja, na kojima su studenti i stručnjaci raspravljali o tome kako umjetna inteligencija mijenja područja poput neuroznanosti, medicine, farmacije, umjetnosti i filozofije, trebamo li se bojati ili je prihvatiti kao alat te kakve posljedice digitalizacija ima na naše psihološko funkcioniranje, pažnju

i donošenje odluka. Poseban naglasak bio je na interaktivnim edukativnim radionicama koje su se odvijale u vrtićima, osnovnim i srednjim školama, omogućivši djeci i mladima da kroz natjecanja s umjetnom inteligencijom u pisanju priča i prepoznavanju crteža, kao i kroz inovativne metode učenja, istraže nove načine razumijevanja svijeta oko sebe.

Jedan od središnjih događaja bila je tribina “Inteligentni sustavi za moza(i)k (š)umova”, na kojoj su sudjelovali doc. dr. sc. Zdenko Balaž (TVZ), prof. dr. sc. Predrag Pale (FER), doc. dr. sc. Tomislav Nedić (PRAVOS) i dr. sc. Tomislav Levak (AUKOS).

Stručnjaci iz područja tehnologije, prava, filozofije i komunikologije raspravljali su o budućnosti umjetne inteligencije, njezinoj ulozi u oblikovanju stavova i odluka te prepoznavanju dezinformacija.

Osim znanstvenih tema, Tjedan mozga donio je i priliku za istraživanje umjetnosti i kreativnosti. Posjetitelji su sudjelovali u pub kvizu, a književnica Ivana Šojat i psiholog dr. sc. Damir Marinić podijelili su svoja promišljanja o kreativnom procesu u sklopu okruglog stola “Slobodna volja u umjetničkom izražavanju”, istražujući koliko je on svjestan, a koliko spontan i vođen nesvjesnim

mehanizmima. Manifestacija je završena projekcijom filma “Muškarac iz snova” u Kinu Urania, čime je spojena znanstvena tematika s umjetničkim promišljanjem o budućnosti ljudske svijesti i emocija. Svi sadržaji s

ovogodišnjeg Tjedna mozga dostupni su na **YouTube kanalu “SenzOs”**, gdje građani mogu pogledati snimke predavanja i tribina te se naknadno upoznati s temama koje su obilježile ovogodišnji program.

PROJEKTI SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

Predstavljamo projekte Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu, Filozofskog fakulteta i Odjela za biologiju, sastavnica Sveučilišta u Osijeku

Znanstvenoistraživačka djelatnost Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku odvija se kroz interne znanstvenoistraživačke projekte znanstveno/umjetničko-nastavnih sastavnica Sveučilišta, projekte Ministarstva znanosti i obrazovanja, Hrvatske zaklade za znanost i druge znanstvenoistraživačke i stručne projekte na nacionalnoj i međunarodnoj razini koji se provode u okviru STEM područja znanosti (prirodne znanosti, tehničke znanosti, biomedicina i zdravstvo, biotehničke znanosti) te društveno-humanističkoga (DH) područja (društvene znanosti, humanističke znanosti) i interdisciplinarnoga područja znanosti. U prethodnim brojevima Sveučilišnog glasnika upoznali smo vas s odobrenim projektima u okviru operativnog programa "Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020." iz područja istraživanja, tehnološkoga razvoja i inovacija financiranog sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskoga fonda. Predstavili smo projekte u okviru operativnog programa "Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020.", projekte Hrvatske zaklade za znanost, središnje institucije koja osigurava financijsku potporu temeljnim, primijenjenim i razvojnim znanstvenim istraživanjima u okviru programa: "Istraživački projekti", "Uspostavni istraživački projekti", projekte u okviru programa "Razvoj karijera mladih istraživača - izobrazba no-

vih doktora znanosti", projekte Agencije za mobilnost i programe Europske unije u okviru programa Erasmus+ 2014. - 2020., najvećega programa Europske unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport. U prethodnim brojevima Glasnika predstavljen je EUKI projekt kojemu je svrha poticanje klimatske suradnje unutar Europske unije kako bi se ublažile emisije stakleničkih plinova. Po prvi je put predstavljen projekt u sklopu programa Horizon Europe Framework Programme (HORIZON) koji se provodi po načelima Novoga europskog Bauhausa (NEB), a čine ga tri temeljne vrijednosti: održivost, estetika i uključivanje koje povezuju znanost, tehnologiju i inženjerstvo s kulturom i umjetnošću.

U ovome broju Sveučilišnog glasnika predstavljamo projekte Filozofskog fakulteta, Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu i Odjela za biologiju, sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Na Filozofskom fakultetu provodi se projekt "Povezanost nekih kognitivnih teškoća s emocionalnim i ponašajnim karakteristikama adolescenata, otpornošću i odrednicama odnosa adolescent-nastavnika", a voditeljica je dr. sc. Sandra Brezetić, viša asistentica Odsjeka za psihologiju. Cilj je toga projekta stjecanje novih znanstvenih spoznaja u okviru razvojne i kognitivne psihologije, posebice u području

teškoća pažnje, izvršnih funkcija i mentalnoga zdravlja djece osnovnoškolske dobi. Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu sudjeluje u provedbi projekta u sklopu Programa prekogranične suradnje između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine za 2024. godinu: "Mostovi Duha - učvršćivanje duhovne i vjerske sinergije između Hrvata u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj". Glavni je cilj ovoga projekta obnova i unaprjeđenje biskupijske i župne infrastrukture kako bi se osigurali uvjeti za realizaciju značajnih programa u svrhu osnaživanja duhovne i vjerske povezanosti između Hrvata u Bosni i Hercegovini i domovine Hrvatske.

Odjel za biologiju sudjeluje u provedbi projekta Zaklade ADRIS "Bogatstvo voda Kopačkog rita: priča o mikrosvijetu" voditeljice izv. prof. dr. sc. Tanje Žune Pfeiffer. Djelovanje Zaklade Adris usmjereno je na poticanje inovativnosti i kvalitete znanstvenog i umjetničkog rada, pružanje podrške darovitim učenicima, studentima i znanstvenicima, promicanje hrvatske izvornosti, jačanje ekološke svijesti te pružanje pomoći najpotrebitijima u hrvatskome društvu. Istraživanje navedenoga projekta provodi se u području Parka prirode Kopački rit, jednom od najočuvanijih poplavnih područja u srednjem toku Dunava poznatom po velikoj biološkoj raznolikosti.

Povezanost nekih kognitivnih teškoća s emocionalnim i ponašajnim karakteristikama adolescenata, otpornošću i odrednicama odnosa adolescent-nastavnika

Sandra BREZETIĆ

- **Nositelj projekta:**
Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
- **Voditelj projekta:** dr. sc. Sandra Brezetić, viša asistentica Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta u Osijeku.
- **Suradnici na projektu:**
1. prof. dr. sc. Silvija Ručević, Odsjek za psihologiju
2. doc. dr. sc. Dino Krupić, Odsjek za psihologiju
3. Adriana Jurić, studentica istraživačica, 2. godina diplomskog studija Psihologije
4. Rea Kovačević, studentica istraživačica, 3. godina preddiplomskog studija Psihologije
- **Vrijednost projekta:**
2.600,00 eura
- **Razdoblje trajanja provedbe projekta:**
1. rujna 2024. - 30. rujna 2025.
- **Izvor financiranja:**
Filozofski fakultet u Osijeku

Opis projekta:

Cilj je ovog projekta steći nove znanstvene spoznaje u okviru razvojne i kognitivne psihologije, konkretno u području teškoća pažnje, izvršnih funkcija i mentalnog zdravlja djece osnovnoškolske dobi. Naime, kako bismo bili uspješni u životu, potrebne su nam dobre sposobnosti fokusiranja i usmjerenja pažnje kao i sposobnosti

planiranja i predviđanja ishoda ponašanja, odnosno tzv. izvršne funkcije. Dosadašnja istraživanja pokazuju da u razvoju pažnje i izvršnih funkcija djece, kao i njihove otpornosti, uz roditelje, važnu ulogu imaju i nastavnici kao i odnos učenik - nastavnik u školskom kontekstu. Cilj je istraživanja dobiti što bolji uvid u čimbenike koji mogu utjecati na razvoj otpornosti ranih adolescenata kao i na njihovo prilagođeno ponašanje i emocionalno funkcioniranje. U istraživanju sudjeluju učeniци osnovnih škola (u dobi između 11 i 13 godina) na području istočne i središnje

Hrvatske i njihovi nastavnici razrednici. Sudjelovanje u istraživanju dobrovoljno je i sve su informacije koje se prikupe istraživanjem povjerljive. Istraživanje je odobrilo Povjerenstvo za provjeru etičke prihvatljivosti istraživanja s ljudima Filozofskog fakulteta u Osijeku (KLASA: 602-04/24-04/230; UR. BROJ: 2158-83-02-24-4), a provodi se u skladu s Etičkim kodeksom istraživanja s djecom. Roditelj učenika imat će mogućnost dobivanja individualne povratne informacije o općem ukupnom funkcioniranju svojeg djeteta od voditeljice istraživanja. Sudionike učenike kod kojih se utvrde

poteškoće nakon primjene mjernih instrumenata tijekom istraživanja i njihove roditelje uputit će se na dostupne stručnjake mentalnog zdravlja radi pružanja profesionalne pomoći i podrške, u svrhu unaprjeđenja mentalnog zdravlja djece, odnosno ranih adolescenata i povećanja njihove psihološke dobrobiti. Ciljeva projekta ima nekoliko: a) utvrditi odnose između emocionalnih i ponašajnih teškoća ranih adolescenata, teškoća u području pažnje, razine otpornosti, kao i odrednica kvalitete odnosa učenik - nastavnik b) unaprijediti sposobnost

nastavnika za prepoznavanje i razumijevanje određenih teškoća pažnje i teškoća u području mentalnog zdravlja kod ranih adolescenata c) senzibilizirati javnost za prisutnost teškoća mentalnog zdravlja i određenih teškoća pažnje kod ranih adolescenata koji se zbog nedovoljnog razumijevanja mogu smatrati lijenima i nezainteresiranim za školu d) omogućiti studentima Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta u Osijeku sudjelovanje u provedbi istraživanja u svrhu stjecanja istraživačkog iskustva i rada u projektom timu kao i izrade završnog i diplomskog rada.

Sukladno tome, ovim će se projektom ostvariti stjecanje novih znanstvenih spoznaja u okviru razvojne i kognitivne psihologije, konkretno u području mentalnog zdravlja i teškoća pažnje ranih adolescenata što predstavlja aktualni problem suvremenog društva, osobito u kontekstu sve učestalije uporabe ekrana i društvenih mreža.

Rezultati projekta bit će predstavljeni kroz aktivno sudjelovanje članova projektnog tima u domaćim i inozemnim konferencijama, aktivnostima popularizacije znanosti (Festival znanosti 2025.) kao i objavom radova u domaćim i inozemnim znanstvenim časopisima iz područja razvojne psihologije i metodologije. Osim toga, s obzirom na to da će se u sklopu projekta prevesti i validirati psihološki mjerni instrumenti koji do sada nisu korišteni u Hrvatskoj i izraditi novi, navedeni psihološki mjerni instrumenti bit će javno dostupni stručnoj i znanstvenoj zajednici te će ih se moći koristiti i u praksi, ali i u istraživanjima. Na lokalnoj i nacionalnoj razini projektom će se ostvariti napredak u razumijevanju i unaprjeđenju prepoznavanja teškoća pažnje ranih adolescenata od strane nastavnika u istočnoj, ali i u središnjoj Hrvatskoj. Školama koje su sudjelovale u istraživanju bit će dostavljena brošura/protokol s preporukama za prepoznavanje učenika s teškoćama mentalnog zdravlja i teškoćama u području pažnje kao i smjernice rada s njima. Dodatno, omogućit će se povećanje svjesnosti građanstva o određenim teškoćama pažnje ranih adolescenata i sposobnost razumijevanja učinka navedenih teškoća na mentalno zdravlje i psihološku dobrobit ranih adolescenata.

Zaklada ADRIS podržala projekt „Bogatstvo voda Kopačkog rita: priča o mikrosvijetu”

Tanja ŽUNA PFEIFFER i Anita GALIR

Djelovanje Zaklade Adris usmjereno je na poticanje inovativnosti i kvalitete znanstvenog i umjetničkog rada, pružanje podrške darovitim učenicima, studentima i znanstvenicima, promicanje hrvatske izvornosti, jačanje ekološke svijesti te pružanje pomoći najpotrebitijima u hrvatskom društvu. U skladu s djelovanjem u području ekologije, Zaklada je na natječaju raspisanom 2024. godine podržala projekt „Bogatstvo voda Kopačkog rita: priča o mikrosvijetu”

vođiteljice izv. prof. dr. sc. Tanje Žuna Pfeiffer s Odjela za biologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Istraživanje u sklopu projekta provodi se u poplavnom području Parka prirode Kopački rit, jednom od najočuvanijih poplavnih područja u srednjem toku Dunava poznatom po velikoj biološkoj raznolikosti. Budući da klimatske promjene i različiti antropogeni utjecaji sve više ugrožavaju očuvanje vrijednih staništa i vrsta u poplavnim područjima, istraživanja u svrhu njihova očuvanja od velike su važnosti. Stoga je

cilj projekta istražiti raznolikost fitoplanktona te alga i cijanobakterija u sedimentu jezera primjenom molekularne i morfološke identifikacije vrsta. Također će se na temelju morfološke analize odrediti raznolikost zooplanktona te istražiti trofički odnosi navedenih zajednica u različitim hidrološkim i sezonskim uvjetima što će omogućiti bolje razumijevanje održavanja funkcionalne hranidbene mreže na nižim trofičkim razinama. Stjecanjem novih znanja o biološkoj raznolikosti i prisutnosti potencijalno toksičnih i/ili invazivnih svojiti u poplavnom

području Kopačkog rita, osigurat će se učinkovitija i pravovremena zaštita ekološkog stanja voda ne samo tog poplavnog područja već i s njim povezanih vodenih sustava. Sredstva osigurana donacijom Zaklade Adris omogućit će nabavu novog svjetlosnog mikroskopa nužnog za morfološku identifikaciju vrsta. U istraživanju sudjeluju izv. prof. dr. sc. Dubravka Špoljarić Maronić, izv. prof. dr. sc. Filip Stević, doc. dr. sc. Anita Galir, asistenti Nikolina Bek i Fran Prašnikar te stručni suradnici Vanda Zahirović i Matej Šag.

Projekt „Mostovi Duha - učvršćivanje duhovne i vjerske sinergije između Hrvata u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj”

Antonija PRANJKOVIĆ, Ivan BIRKIĆ

U sklopu projekta Đakovačko-osječke nadbiskupije i župe Presvetog Srca Isusova u Studencima (BiH) pod nazivom „Mostovi Duha - učvršćivanje duhovne i vjerske sinergije između Hrvata u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj” koji se odvija u sklopu Programa prekogranične suradnje između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine za 2024. godinu, Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu nositelj je projektnih aktivnosti organizacije studijskoga putovanja te duhovno-teološke formacije.

Glavni cilj toga projekta jest obnova i unaprjeđenje biskupijske i župne infrastrukture kako bi se osigurali uvjeti za realizaciju značajnih programa u svrhu osnaživanja duhovne i vjerske povezanosti između Hrvata u Bosni i Hercegovini i domovine Hrvatske. Sukladno navedenom, osmišljene su sljedeće projektne aktivnosti: izgradnja i primjena fotonaponske elektrane na upravnoj zgra-

di Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu; uređenje višenamjenske zgrade župe Presvetog Srca Isusova u Studencima; studijsko putovanje u Studence projektnog tima u svrhu prekograničnog umrežavanja, razmjena znanja i iskustava; organizacija edukacije iz područja pripreme i provedbe europskih projekata i programa Europske uni-

je u Studencima za župnike i članove ekonomskog vijeća, duhovna obnova u Studencima koju čine duhovno-teološko izlaganje, zajednička molitva i liturgijsko slavlje. Projektne aktivnosti u nadležnosti Fakulteta realizirane su 12. i 13. studenoga 2024. godine na čelu s voditeljem izv. prof. dr. sc. Davorom Vukovićem, prodekanom za finan-

cije i organizaciju poslovanja, te članovima projektnog tima: dekanom, izv. prof. dr. sc. Ivicom Pažinom, te prodekanima, prof. dr. sc. Šimom Šokčevićem i izv. prof. dr. sc. Borisom Vulićem. Po dolasku u Studence uslijedio je susret sa župnikom i voditeljem svetišta Presvetog Srca Isusova, don Ivanom Perićem, članovima župnog

ekonomskog vijeća i župnim animatorima. Održan je radni sastanak projektnog tima vezan uz provedbu preostalih aktivnosti u sklopu odobrenog projekta. Potom je održana edukacija o mogućnostima financiranja projekata iz europskih fondova koju je održao Ivan Birkić.

Duhovno-teološko izlaganje na temu „Umorno kršćanstvo. Putovi izlaza” održao je izv. prof. dr. Vuković.

Drugi dan studijskoga putovanja započeo je misom u župnoj crkvi Presvetog Srca Isusova. Uslijedio je obilazak župne crkve i višenamjenske zgrade te pregled izvedenih radova odobrenim sredstvima iz prekogranične suradnje. Prisutni su imali priliku upoznati aktivan život te župe u sklopu koje djeluje dječji vrtić u dvjema skupinama, produženi boravak za djecu od 1. do 4. razreda, kulturno-umjetničko društvo, crkveni zbor za liturgijsko pučko i zorno pjevanje te ženska klapa. Potom je održan radni susret s v. d. ravnatelja Caritasa Mostarsko-duvanjske i Trebinjsko-

mrkanjske biskupije, don Antom Pavlovićem u Mostaru. Na susretu se razgovaralo o radu i načinu djelovanja Caritasa u tim dvjema biskupijama. Studijsko je putovanje zaključeno obilaskom sakralnih građevina i kulturno-povijesnih znamenitosti gradova Međugorja i Mostara. Tijekom rujna i listopada realizirana je projektna aktivnost izgradnje i primjene fotonaponske elektrane na upravnoj zgradi Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu.

● **Vrijednost projekta:** 34.720,00 €

● **Trajanje projekta:** travanj 2024. – studeni 2024.

● **Izvor financiranja:** Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije Republike Hrvatske (Program prekogranične suradnje između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine)

TEMA BROJA

PROGRAMI CJELOŽIVOTNOG OBRAZOVANJA NA SVEUČILIŠTU JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEJKU

U okviru provedbe reforme visokog obrazovanja prepoznatljive pod nazivom "Bolonjski proces" važan segment je izgradnja europskog prostora cjeloživotnog učenja. Bolonjska deklaracija (1999.) naglašava da treba uvesti kompatibilan sustav ECTS bodova primjenjiv i na područje cjeloživotnog učenja. Cjeloživotno učenje se u dokumentima Europske komisije (Lisabon 2000.) određuje kao sve vrste učenja tije-

kom odrasle dobi s ciljem unaprjeđenja znanja, vještina i kompetencija u okviru osobnog, građanskog, društvenog ili profesionalnog djelovanja pojedinca. Za realizaciju koncepta cjeloživotnog učenja važnim se smatra doprinos visokog obrazovanja (Berlinsko priopćenje 2003.). Ključne kompetencije za cjeloživotno učenje i funkcioniranje u društvu prema preporukama Vijeća Europske unije i Europskog parlamenta

(2006.) nužno je stjecati tijekom inicijalnog obrazovanja, a one obuhvaćaju jezične, matematičke i osnovne kompetencije u prirodoslovlju i tehnici, digitalne, metodičke (učiti kako učiti), socijalne i građanske kompetencije, kompetencije inicijativnosti i poduzetnosti, kulturnu svijest i izražavanje.

Najnovije rezolucije i smjernice tijela Europske unije naglašavaju potrebu provedbe načela koncepta cje-

loživotnog učenja u svim oblicima stjecanja znanja i vještina, uključujući što veći broj građana bez obzira na dob, socijalni status i prethodno obrazovanje. U tom smislu, cjeloživotno učenje može biti formalno profesionalno (trajni profesionalni razvoj), formalno izvan profesije (osobni razvoj), neformalno profesionalno (učenje u okviru profesionalnih aktivnosti) i informalno izvan profesije (učenje vezano za različite

životne aktivnosti).

Znanstveno-nastavne i umjetničko-nastavne sastavnice Sveučilišta u Osijeku provode različite programe stručnog usavršavanja u okviru koncepta cjeloživotnog obrazovanja. Uvažavajući strateške ciljeve osječčkog Sveučilišta u nastavnom procesu i visokom obrazovanju te okruženje u kojem Sveučilište djeluje potrebno je sustavno razvijati koncept cjeloživotnog obrazovanja.

ODJEL ZA KEMIJU

Osnove rada u kemijskom laboratoriju s primjenom u praksi - program cjeloživotnog obrazovanja na Odjelu za kemiju

Martina ŠRAJER GAJDOŠIK

Kako bi omogućio stjecanje novih znanja i vještina potrebnih za siguran i učinkovit rad u kemijskom laboratoriju, Odjel za kemiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku razvio je program cjeloživotnog obrazovanja "Osnove rada u kemijskom laboratoriju s primjenom u praksi". Program vodi izv. prof. dr. sc. Martina Šrajer Gajdošik, a njegovo osmišljavanje rezultat je suradnje nastavnika i suradnika Odjela za kemiju koji su svojim iskustvom i stručnim znanjem doprinijeli njegovu sadržaju.

Program cjeloživotnog obrazovanja namijenjen je svima koji žele usvojiti ili unaprijediti laboratorijske vještine, a posebno osobama sa srednjoškolskim obrazovanjem kemijskog usmjerenja, obrtnicima, podu-

zetnicima te nositeljima poljoprivrednih gospodarstava. Cilj je osposobiti polaznike za praktičnu primjenu kemijskih analiza i eksperimentalnih postupaka, bilo u profesionalnom radu ili osobnim projektima. Tijekom programa polaznici će kroz laboratorijske vježbe steći iskustvo u rukovanju kemijskim priborom i opremom, upoznati se s osnovnim metodama uzorkovanja te naučiti analizirati i interpretirati dobivene rezultate. Naglasak je stavljen na praktičan rad u laboratoriju, uz minimalan udio teorijskih predavanja. Također, posebna pozornost posvećena je sigurnosti u radu s kemikalijama i pravilnoj uporabi zaštitne opreme.

Po završetku programa polaznici će moći prepoznati i procijeniti rizike pri radu s kemikalijama, odabrati odgovarajuće metode analize uzoraka te sa-

mostalno provoditi temeljne laboratorijske eksperimente. Stečeno znanje može poslužiti kao temelj za daljnji profesionalni razvoj ili kao dodatna kvalifikacija na tržištu rada.

Program je organiziran u tri nastavne cjeline pri čemu se najveći dio nastave odvija kroz laboratorijske vježbe. Upis je otvoren svim osobama sa završenim srednjoškolskim obrazovanjem, a posebice onima koji žele obnoviti ili unaprijediti svoja znanja iz područja kemije.

Taj program cjeloživotnog obrazovanja predstavlja vrijednu priliku za stjecanje praktičnih kompetencija koje su primjenjive u različitim industrijskim i istraživačkim okruženjima. Dodatne informacije o uvjetima i načinu pohađanja mogu se dobiti na Odjelu za kemiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

CJELOŽIVOTNO UČENJE NA GRADEVINSKOM I ARHITEKTONSKOM FAKULTETU OSIJEK

Najava novog programa: Protupotresna i energetska obnova

Željka JURKOVIĆ

Građevinski i arhitektonski fakultet Osijek (GrAFOS) već dugi niz godina provodi programe cjeloživotnog učenja i stručnog usavršavanja. Fakultet na temelju suglasnosti Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine provodi Program izobrazbe osoba koje provode energetska certificiranja, energetske preglede zgrade i redovite preglede sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradi. Od 2013. godine stalno se provodi obrazovanje energetskih certifikatora zgrada i to program Modula 1 za zgrade s jednostavnim energetskim sustavima i Modula 2 za zgrade sa složenim sustavima. Kroz teorijsku i praktičnu nastavu polaznici se educiraju i osposobljavaju za provedbu energetske preglede zgrade, energetske preglede sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacije u zgradi. Dio je programa izobrazbe i godišnji Program usavršavanja za osobe koje su ovlaštene za provođenje energetske preglede i energetska certificiranja.

Gotovo svake druge godine izvodi se program Razlikovne godine za stjecanje uvjeta za upis na sveučilišni diplomski studij Građevinarstvo. Cilj je programa osobama koje su završile stručni prijediplomski studij Građevinarstvo, a žele

upisati diplomski sveučilišni studij Građevinarstvo omogućiti stjecanje kompetencija za nastavak studiranja. Završetkom programa polaznicima se omogućuje prijava na natječaj za upis na diplomski studij.

Na GrAFOS-u se izvode seminari, radionice i slični programi stručnog usavršavanja u graditeljstvu.

Trenutačno je u postupku izrada elaborata novog programa cjeloživotnog učenja - Protupotresna i energetska obnova zgrada. GrAFOS prati suvremena dostignuća struke, zahtjeve tržišta te aktualne novosti u zakonodavstvu. Najvažniji motivi za pokretanje novog programa bili su primjetan rast građevinskog sektora u RH, uz istovremeno uočljiv manjak visokoobrazovanih stručnjaka specijalista za integralnu protupotresnu i energetska obnova te uporabu novih materijala i tehnologija u građevinarstvu. Upravo na temelju takve ideje educiranja o cjelovitosti obnove zgrada koncipiran je taj program cjeloživotnog učenja. Program se planira izvoditi od rujna ove godine, a namijenjen

je inženjerima svih tehničkih struka.

Nedavni potresi na Banovini i u Zagrebu sugeriraju nužnost većih inženjerskih kompetencija kako bi se osigurala otpornost i stabilnost građevina na potres. Potresi u Hrvatskoj pokazali su da je veći dio starijeg građevinskog fonda u Hrvatskoj, pogotovo onog građenog od polovice 20. stoljeća, neotporan na jača seizmička djelovanja. Istovremeno, riječ je o građevinskom fondu koji je nikako ili slabo toplinski izoliran pa takve zgrade imaju istovremeno velike gubitke energije za grijanje i hlađenje. Zbog toga se protupotresna i energetska obnova zgrada u praksi često projektira i izvodi istovremeno jer se tako postiže cjelovit pristup koji rezultira uštedom vremena i materijala potrebnog za obnovu.

Sukladno Pravilniku o cjeloživotnom učenju Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, Program pripada kategoriji "drugi oblici cjeloživotnog učenja" jer njime polaznici stječu te unaprjeđuju profesionalna znanja i kompetencije.

Ivana LAUŠ

PREHRAMBENO-TEHNOLOŠKI FAKULTET OSIJEK

Intenziviranje suradnje s gospodarstvom kroz različite edukacijske programe

Cjeloživotno učenje jedan je od ključnih sektora svake ekonomije i jedna od poluga razvoja konkurentnosti svakog društva. Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek (PTFOS) nastoji intenzivirati suradnju s gospodarstvom kroz različite edukacijske programe. Osim programa formalnog obrazovanja, Fakultet u skladu sa zahtjevima suvremenog obrazovanja, tržišta rada i kapitala, osmišljava i izvodi programe neformalnog obrazovanja, odnosno programe u okviru koncepta cjeloživotnog učenja. Tijekom 2011. godine PTFOS je započeo razvoj i realizaciju različitih programa cjeloživotnog učenja čime u cjelini ostvaruje sve komponente bolonjskog procesa. Uspješnom realizacijom tih programa PTFOS je dodatno ojačao svoju funkciju javne obrazovne i znanstvene ustanove te učvrstio odnose sa subjektima iz poslovnog okruženja.

PTFOS je za svaki od svojih ustrojenih programa cjeloživotnog učenja dobio suglasnost Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, a programe izvodi s obzirom na zainteresiranost gospodarstvenika ili polaznika osobno te se po završetku programa cjeloživotnog učenja svakom polazniku izdaje posebna potvrda i dopunska isprava.

Programi cjeloživotnog učenja PTFOS-a:

- Tradicionalni i suvremeni postupci prerade ljekovitog bilja
- Program testiranja, treninga i edukacije za senzorsku analizu meda
- Program edukacije proizvo-

đača slavonske kobasice na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima (OPG)

- Proizvodnja sira i drugih mliječnih proizvoda na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima (OPG-ima)

- Uspostava sustava sigurnosti hrane u ugostiteljskim objektima i malim poduzećima

- Edukacija proizvođača slavonskog kulena na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima (OPG)

- Kvaliteta voća i povrća, skladištenje, priprema za prodaju i preradu

- Senzorska analiza u prehrambenoj industriji

- Zdravlje iz tanjura

- Suvremeni tehnološki postupci proizvodnje voćnih destilata

- Proizvodnja zanatskog piva
- Proizvodnja biljnih ulja i proizvoda na bazi ulja

- Program za stjecanje nedostajućih znanja, vještina i kompetencija za upis na diplomske sveučilišne studije

Osim navedenih programa cjeloživotnog učenja, PTFOS razvija i izvodi i edukacijske programe/treninge prema konkretnom zahtjevu tržišta. Ustroj novih programa cjeloživotnog učenja koji će biti usklađeni s potrebama šire zajednice, posebice gospodarstva, te povećanje učestalosti izvodenja postojećih programa strateška je aktivnost PTFOS-a.

S tim se ciljem PTFOS u partnerstvu s Prehrambeno-biotehnološkim fakultetom Sveučilišta u

Zagrebu kao nositeljem projekta te Hrvatskom gospodarskom komorom i Maticom umirovljenika Hrvatske uključio 2019. godine u provedbu projekta "Razvoj programa cjeloživotnog učenja u području prehrambene tehnologije, biotehnologije i nutricionizma primjenom HKO-a" čija je svrha bila unaprijediti obrazovanje stručnjaka u podsektoru prehrambene tehnologije, biotehnologije i nutricionizma razvojem relevantnih visokoškolskih obrazovnih programa cjeloživotnog učenja te osigurati uvjete za njihovu kvalitetnu pro-

vedbu unaprjeđenjem sustava osiguranja kvalitete, metoda nastave i nastavničkih kompetencija izvoditelja programa. Primjenom metodologije Hrvatskog kvalifikacijskog okvira razvijeno je pet visokoškolskih programa cjeloživotnog učenja: Razvojni prehrambeni tehnolog, Razvojni biotehnolog, Razvojni biotehonomiji, Nutricionistički savjetnik u farmakoterapiji i Nutricionistički savjetnik za starije i slabo pokretljive osobe te s njima povezani standardi zanimanja i standardi djelomičnih kvalifikacija.

FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI

Pedagoško-psihološko-didaktičko-metodička izobrazba (PPDMI) na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti

Rahaela VARGA

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti provodi **Pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičku izobrazbu (PPDMI)**. Program cjeloživotnog obrazovanja usmjeren je na stjecanje kompetencija potrebnih za vođenje nastavnog procesa u skladu sa suvremenim spoznajama iz područja pedagogije i psihologije obrazovanja, s naglaskom na upoznavanje s općim zakonitostima učenja i poučavanja (didaktika) i uvažanje specifičnosti nastave pojedinih predmeta (metodika). U tom smislu, prvenstveno je namijenjen stručnjacima nenastavničkih profila koji se osposobljavaju za izvođenje nastave u osnovnim i srednjim školama, ali i na visokoškolskim ustanovama.

Provedba programa započela je još u akademskoj 2011./2012. godini u okviru tadašnjeg Učiteljskoga fakulteta koji je djelovao u Osijeku i Slavonskome Brodu, a tijekom vremena uspostavljene su suradnje s Pučkim otvorenim učilištem u Koprivnici i Pučkim otvorenim učilištem u Zaboku. Osvremenjen je u akademskoj 2023./2024. godini i usklađen s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom. Polaznici po završetku programa stječu ukupno 55 ECTS-a, polažući ispite iz obveznih kolegija i odabranih izbornih kolegija. U dijelu metodičkih pristupa nastavi i refleksivne prakse ponudeno je čak 14 različitih metodika pa se u njihovu provedbu prema potrebi uključuju i nastavnici s drugih sastavnica Sveučilišta: Fakulteta za primijenjenu matematiku i

informatiku, Odjela za fiziku, Odjela za biologiju i Odjela za kemiju. Nastava se organizira u dva semestra, a izvodi se u Osijeku. Raspored je planiran isključivo za održavanje nastave subotom kako bi se zadovoljile potrebe zaposlenih polaznika, ali i polaznika iz udaljenijih krajeva Hrvatske. Glavne su odlike ovoga programa nastava u malim skupinama, mogućnost održavanja hibridne nastave (usporedno održavanje nastave na Fakultetu i online u stvarnom vremenu), individualni pristup i dostupnost profesora za konzultacije, usmjerenost zadovoljavanju profesionalnih potreba polaznika kroz izbornost kolegija te razmjena dobre prakse među polaznicima. O zadovoljstvu polaznika svjedoče sljedeći primjeri komentara:

Natalija Bartoš Vukić

“Profesori su svojom stručnošću, predanošću i pristupačnošću učinili učenje zanimljivim i korisnim, a zaposlenici referade su ljubazni i uvijek spremni pomoći. Stekla sam, ne samo vrijedna znanja, već i motivaciju za daljnji profesionalni razvoj.”

Tomislav Malenica

“Pohvaljujem izuzetan rad i posvećenost administrativnog tima i svih profesora, čija neumorna predanost obrazovanju, organizaciji i svakodnevnim zadacima ne samo da doprinosi pozitivnoj atmosferi, već je ključna za uspjeh svih nas. Nastava je inspirativna, podržavajuća i ostavlja dubok trag.”

Elizabeta Antolović Alković

“Zahvalna sam predavačima i svim djelatnicima FOOZOS-a na velikodušnoj podršci i dijeljenju znanja tijekom programa PPDMI, koji je jasan, koristan i primjenjiv u svakodnevnom radu u odgojno-obrazovnom procesu”

Uvjet upisa je prethodno završen prijediplomski sveučilišni (ili stručni) studij kojim su polaznici stekli najmanje 180 ECTS-a ili završen diplomski studij ili završeno gimnazijsko obrazovanje. Najčešće se upisuju individualni polaznici, ali i grupe polaznika koje upućuje poslodavac. Potencijalni polaznici sve potrebne informacije dobivaju u Uredu za cjeloživotno obrazovanje. Natječaj za upis u program PPDMI raspisuje se prema iskazanom interesu polaznika.

Biljana OKLOPČIĆ

FILOZOFSKI FAKULTET U OSIJEKU

Prepoznatljivost programa cjeloživotnog učenja Filozofskog fakulteta u Osijeku potvrđuje i njihova uključenost u projekte i suradnje na nacionalnoj razini

Cjeloživotno učenje dio je djelatnosti Filozofskoga fakulteta u Osijeku, a njegova je svrha stjecanje i unaprjeđivanje kompetencija za osobne, društvene i profesionalne potrebe. Filozofski fakultet u Osijeku nudi programe usavršavanja nakon stečenog stručnog ili akademskog naziva radi dograđivanja kvalifikacije, programe stjecanja i unaprjeđivanja kompetencija za osobne, društvene i profesionalne potrebe te druge oblike cjeloživotnog učenja. Na Filozofskom fakultetu u Osijeku kontinuirano se ili periodično izvodi jedanaest programa cjeloživotnog učenja:

- **Pedagoško-psihološko-didaktičko-metodička izobrazba** čiji je cilj omogućiti polaznicima stjecanje nastavničkih kompetencija koje uključuju znanja, sposobnosti i vještine iz područja pedagogije, psihologije odgoja i obrazovanja, didaktike i metodike kao i drugih znanstvenih područja i grana koja pridonose širenju opće pismenosti, izgradnji i usavršavanju individualnih i socijalnih kompetencija polaznika programa

- **Program stjecanja pedagoških kompetencija za strukovne učitelje i suradnike u nastavi** koji osposobljava strukovne učitelje i suradnike u nastavi za stjecanje pedagoških kompetencija određene razine za uspješno samostalno planiranje i izvođenje praktične nastave i vježbi u ustanovama za strukovno obrazovanje

- **Digitalne kompetencije u obrazovanju** čiji je cilj osposobljavanje polaznika za stjecanje specifičnih znanja, vještina i sposobnosti programiranja i primjene digitalnih alata u multimedijskom odgojno-obrazovnom okruženju

- **Hrvatski jezik za strance** koji je namijenjen odraslima koji žele učiti hrvatski jezik i latinično pismo te poboljšati jezične i komunikacijske kompetencije na tom području

- **Intenzivna škola hrvatskog jezika za strance** koja omogućuje polaznicima strancima savladavanje hrvatskoga jezika po razinama Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike

- **Hrvatski jezik i jezična kultura** čiji je cilj polaznicima omogućiti poboljšanje razine jezične kvalitete različitih vrsta tekstova kao i stručno usavršavanje jezičnih kompetencija u obavljanju lektorskih i korektorskih poslova

- **Primijenjena metodologija za istraživanje i razvoj** koja stručno usavršava polaznike u području statistike i metodologije primjenjive u znanstvene i gospodarske svrhe

- **Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju** čiji je cilj podučiti polaznike znanjima i vještinama koje su potrebne za provedbu socijalno-emocionalnog učenja u odgoju i obrazovanju, odnosno za razvijanje socijalnih i emocionalnih kompetencija i vještina kod djece i adolescenata

- **Python, računalno razmišljanje i programiranje** koji stručno usavršava pola-

znike u području računalnog razmišljanja i programiranja s implementacijom u programskom jeziku Python

- **Akademsko pisanje na engleskom jeziku** koje omogućuje polaznicima stjecanje i usavršavanje znanja, kompetencija i vještina za pisanje prvenstveno znanstvenih radova, ali i ostalih znanstvenih tekstova na engleskom jeziku

- **Učenje njemačkog jezika u svrhu visokoškolske nastave** koje omogućava stjecanje znanja i vještina za pripremu i izvedbu visokoškolske nastave na njemačkom jeziku.

Prepoznatljivost programa cjeloživotnog učenja Filozofskog fakulteta u Osijeku potvrđuje i njihova uključenost u projekte i suradnje na nacionalnoj razini. Program Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju bio je dio projekta “VirtuOS - uspostava regionalnog centra kompetentnosti u sektoru turizma i ugostiteljstva” u sklopu kojeg se provodi program razvoja psiholoških kompetencija nastavnika u području socijalnog i emocionalnog učenja. Program Hrvatski jezik za strance jednim se dijelom izvodi u suradnji s Ministarstvom demografije i useljeništa kao dio promicanja programa učenja hrvatskog jezika među iseljenim Hrvatima i njihovim potomcima. Digitalne kompetencije u obrazovanju program je u čijem je osmišljavanju i izvedbi sudjelovao i sudjeluje CARNET - Hrvatska akademska i istraživačka mreža.

Od 2. do 10. prosinca 2024. godine Filozofski fakultet u Osijeku sudjelovao je u 18. Tjednu cjeloživotnog učenja s tri aktivnosti: radionicama Hrvatski od A do C i Aktivno starenje: kako obogatiti slobodno vrijeme u mirovini? te sajmom cjeloživotnog učenja na kojem su se zainteresiranoj javnosti predstavila gradska i županijska učilišta, institucije i udruge koje sudjeluju u izvedbi programa cjeloživotnog učenja i obrazovanja odraslih.

U sljedećem razdoblju intencija je Filozofskog fakulteta u Osijeku razviti nove programe cjeloživotnog učenja koji će potencijalnim polaznicima omogućiti stjecanje mikrokvalifikacija prema osobnim potrebama te time i veću prepoznatljivost na tržištu rada, ali i mogućnost financiranja u okviru Nacionalnog plana otpornosti i oporavka.

TEMA BROJA

PROGRAMI CJELOŽIVOTNOG OBRAZOVANJA NA SVEUČILIŠTU JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

EKONOMSKI FAKULTET U OSIJEKU**Nove prilike za profesionalni razvoj na EFOS-u!**

Valentina HELAJZ i Ivana UNUKIĆ

Ekonomski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku prepoznaje važnost cjeloživotnog obrazovanja kao ključan čimbenik profesionalnog razvoja i konkurentnosti na tržištu rada. U skladu s tim, Fakultet nudi više od 20 programa cjeloživotnog učenja osmišljenih za unaprjeđenje znanja i vještina u različitim područjima ekonomije i poslovanja. Programi su prilagođeni potrebama suvremenog tržišta rada i omogućuju polaznicima stjecanje praktičnih i primjenjivih znanja.

Širok spektar programa prilagođenih suvremenim izazovima

Programi cjeloživotnog učenja na EFOS-u obuhvaćaju različite segmente poslovanja uključujući financijsko upravljanje, poduzetništvo, upravljanje projektima, ljudske resurse, turizam, komunikacijske vještine i javnu nabavu. Cilj je osposobiti polaznike za donošenje strateških odluka, bolje upravljanje resursima te razvoj inovativnih poslovnih rješenja. Poseban naglasak stavlja se na programe iz područja financijskog upravljanja koji uključuju analizu troškova i koristi (cost-benefit analiza), financijsku analizu i planiranje te korporativno upravljanje za članove nadzornih i upravnih odbora. Ti programi namijenjeni su menadžerima, poduzetnicima i financijskim stručnjacima koji žele unaprijediti svoje kompetencije i osigurati dugoročnu stabilnost poslovanja.

Također, upravljanje projektima postaje sve važnije u modernom poslovanju, a Fakultet nudi programe koji pokrivaju tradicionalne metode upravljanja EU projektima, ali i suvremene agilne pristupe upravljanju ICT projektima. U području poduzetništva, polaznici mogu sudjelovati u Poduzetničkoj akademiji koja pokriva teme poput franšiznog poslovanja, pokretanja poduzetničkog pothvata i poslovnog planiranja. Ti su programi idealni za one koji žele razviti vlastiti posao ili unaprijediti postojeće poslovanje. Za one koji žele razviti ko-

munikacijske vještine, dostupni su programi usmjereni na javni govor, strategije digitalnog komuniciranja te interpersonalnu komunikaciju u poslovnom okruženju. S obzirom na važnost prezentacijskih vještina u suvremenom poslovanju, te edukacije mogu značajno doprinijeti profesionalnom uspjehu polaznika.

Fleksibilni modeli izvođenja nastave

Kako bi se polaznicima omogućila što veća dostupnost programa, nastava se provodi kroz četiri različita modela:

- predavanja na fakultetu - interaktivna predavanja u prostorima Ekonomskog fakulteta
- online učenje - putem specijaliziranih platformi što pruža fleksibilnost polaznicima koji ne mogu nazočiti nastavi u dvorani
- kombinirana nastava - spoj klasičnih predavanja i online učenja
- edukacije unutar organizacija (in-house) - programi prilagođeni specifičnim potrebama poduzeća, s mogućnošću održavanja nastave unutar organizacije naručitelja.

Praktična primjena znanja

Programi cjeloživotnog učenja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku osmišljeni su s naglaskom na praktičnu primjenu stečenih znanja. Kroz interaktivne radionice, studije slučajeva i rad na stvarnim projektima, polaznici dobivaju iskustvo koje mogu odmah primijeniti u profesionalnom okruženju. Suradnja s iskusnim predavačima iz akademske zajednice i industrije dodatno obogaćuje proces učenja.

Upisi su otvoreni tijekom cijele godine

Svi zainteresirani za programe cjeloživotnog učenja mogu se prijaviti tijekom cijele godine. Više informacija o programima dostupno je na službenoj mrežnoj stranici Ekonomskog fakulteta <https://cjelozivotno.efos.hr/> ili putem e-pošte cjelozivotno.ucenje@efos.hr.

FAKULTET TURIZMA I RURALNOG RAZVOJA U POŽEGI**Cjeloživotno učenje - ključ uspjeha u dinamičnom društvu**

Mirjana JELEČ RAGUŽ

Cjeloživotno učenje ključan je element modernog obrazovnog sustava i važan pokretač gospodarskog i društvenog razvoja. Fakultet turizma i ruralnog razvoja u Požegi aktivno promiče i razvija programe cjeloživotnog učenja omogućujući pojedincima stjecanje novih znanja, vještina i kompetencija potrebnih za uspjeh na tržištu rada i unaprjeđenje profesionalne karijere.

Uloga cjeloživotnog obrazovanja na Fakultetu turizma i ruralnog razvoja u Požegi

Cjeloživotno obrazovanje na Fakultetu temeljeno je na načelima dostupnosti, prilagodljivosti i inovativnosti. Programi su osmišljeni kako bi odgovorili na aktualne potrebe gospodarstva, javnog sektora i lokalne zajednice pružajući prilike za stručno usavršavanje i prekvalifikaciju u dinamičnom poslovnom okruženju.

Kroz suradnju s poduzećima, institucijama i stručnjacima iz različitih područja, Fakultet neprekidno razvija i modernizira obrazovne programe kako bi osigurao njihovu relevantnost i visoku kvalitetu. Pritom se vodi računa o usklađenosti s europskim i nacionalnim standardima te nacionalnim strategijama obrazovanja i zapošljavanja.

Ponuda programa cjeloživotnog učenja

Na Fakultetu se izvode različiti programi cjeloživotnog učenja uključujući:

- **mikrokvalifikacije** - akreditirani programi usklađeni s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom (HKO) čije je pohađanje moguće financirati putem HZZ-ovih vaučera. Ti programi omogućuju polaznicima stjecanje specifičnih kompetencija koje odgovaraju potrebama tržišta rada. Na Fakultetu se trenutno nude dva (2) takva programa:
- program mikrokvalifikacije **Stručnjak/inja za umjetnu inteligenciju** (900 sati, 30 ECTS bodova)
- program mikrokvalifikacije **Upravljanje kvalitetom hrane u ugostiteljstvu** (330 sati, 11 ECTS bodova)
- **formalni programi cjeloživotnog učenja** - akreditirani programi namijenjeni osobama koje žele steći dodatne kvalifikacije ili unaprijediti postojeće kompetencije u svom profesionalnom području. Na Fakultetu se trenutno nude tri (3) takva programa:
- **Osnovni poslovni engleski jezik** (90 sati, 3 ECTS boda)
- **Voditelj/ica pripreme i provedbe EU projekata** (160 sati, završetkom se stječe Uvjerenje o usavršavanju za poslovne voditelje pripreme i provedbe EU projekata koje se upisuje u e-radnu knjižicu)
- **Računalni operater/ka** (120 sati, završetkom se stječe Uvjerenje o stručnom osposobljavanju, koje se upisuje u e-radnu knjižicu)
- **neformalni programi i radionice** - kratke edukacije usmjerene na razvoj specifičnih vještina i praktičnih znanja, primjerice u području digitalnih alata, poduzetništva, financija, turizma i održivog razvoja. Na Fakultetu se trenutno nude šest (6) takvih programa:
- Osnove Excela u poslovanju
- Izrada investicijske studije
- Izrada etičkih kodeksa za tvrtke
- Organizacija ljudskih potencijala
- "Branding: kako napraviti dobru marku"
- Internet marketing.

KINEZIOLOŠKI FAKULTET OSIJEK**Programi obrazovanja za stjecanje mikrokvalifikacije na Kineziološkom Fakultetu osijek**

Ana MIOČ

Kineziološki fakultet Osijek nastavlja sa širenjem ponude obrazovnih programa usmjerenih na stručno usavršavanje i stjecanje mikrokvalifikacija. Trenutačno su odobrena tri programa obrazovanja za stjecanje mikrokvalifikacije: Trener sportskog ribolova I. razine, Trener rukometa I. razine i Instruktor funkcionalnog fitnesa. Navedeni programi dobili su zeleno svjetlo od Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih (ASOO) te Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih. Osim spomenutih programa, Fakultet planira pokrenuti novi program obrazovanja za stjecanje mikrokvalifikacije tijekom 2025. godine čime nastavlja svoju misiju unaprjeđenja obrazovanja u području kineziologije. Trenutačno se na Kineziološkom

fakultetu izvodi Program obrazovanja za stjecanje mikrokvalifikacije Trener sportskog ribolova I. razine koji je odobrio ASOO 17. svibnja 2024. godine te Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih 10. lipnja 2024. godine. Program traje 200 sati, a teorijska nastava dostupna je i putem online prijenosa u stvarnom vremenu. Prvotno objavljen natječaj za upis 20. rujna 2024. godine privukao je velik interes pa je zbog tehničkih poteškoća

rok produljen do 15. listopada 2024. Ukupno se prijavilo 20 kandidata, a planirani završetak programa predviđen je do kraja lipnja 2025. godine. Po završetku programa polaznici će steći uvjerenje o osposobljavanju za mikrokvalifikaciju Trener sportskog ribolova I. razine. Dodatno, 11. veljače 2025. godine potpisan je sporazum o suradnji s Hrvatskim športsko-ribolovnim savezom. Tim sporazumom, koji su potpisali v. d. dekana izv. prof. dr. sc. Zvoni-

Provedba programa cjeloživotnog učenja

Fakultet sustavno analizira potrebe tržišta rada i prilagođava ponudu programa cjeloživotnog obrazovanja. Tijekom 2024. godine provedeno je nekoliko uspješnih programa u suradnji s gospodarstvom i javnim sektorom uključujući:

- edukaciju na formalnom programu obrazovanja za stjecanje mikrokvalifikacije stručnjak/inja za umjetnu inteligenciju u suradnji s Centrom umjetne inteligencije u Lipiku, financirana uz vaučere HZZ-a
- edukaciju na kratkom neformalnom programu cjeloživotnog učenja pod nazivom "Primjena MS Excela u poslovanju"
- edukaciju u okviru kratkog neformalnog programa cjeloživotnog učenja pod nazivom "Izrada investicijskih projekata".

Predanost unaprjeđenju cjeloživotnog učenja

Kao institucija usmjerena na razvoj znanja i kompetencija, Fakultet će nastaviti širiti svoju ponudu programa cjeloživotnog učenja, promovirati važnost neprekidnog učenja te jačati suradnju s gospodarstvom i institucijama. Cilj je omogućiti svima zainteresiranima priliku za profesionalni i osobni razvoj doprinoseći time jačanju konkurentnosti i inovativnosti na regionalnoj i nacionalnoj razini. Više informacija o dostupnim programima može se pronaći na službenoj mrežnoj stranici Fakulteta: www.ftrr.hr.

mir Tomac, predsjednik saveza Vladimir Sever, tajnik Domagoj Ceković, v. d. prodekana za financije i organizaciju poslovanja doc. dr. sc. Hrvoje Ajman te izv. prof. dr. sc. Josip Cvenić, voditelj programa obrazovanja odraslih, omogućena je nastavna i stručna suradnja. Sporazum obuhvaća zajedničku provedbu programa cjeloživotnog učenja za osposobljavanje trenera, razmjenu iskustava, provedbu istraživačkih i stručnih projekata te organizaciju stručnih skupova. Također, omogućit će se izvođenje studentske prakse čime će se dodatno unaprijediti obrazovanje i stručna spremnost budućih trenera. Kineziološki fakultet Osijek nastavlja s aktivnostima u području stručnog obrazovanja, osiguravajući studentima i polaznicima programe koji odgovaraju suvremenim potrebama tržišta rada i sportskih organizacija.

DAN FAKULTETA I DAN OTVORENIH VRATA FFOS-a

Dora BUKOVAC

Dana 10. veljače 2025. godine obilježila se manifestacija Dana otvorenih vrata FFOS-a. Bila je to idealna prilika da se kroz isticanje važnosti Filozofskog fakulteta u Osijeku za znanstvenu i akademsku zajednicu pokaže učenicima mnogobrojnih razlika zašto bi trebali izabrati baš taj fakultet za svoj nastavak obrazovanja u visokom školstvu.

Cilj Dana otvorenih vrata bio je upoznati maturante sa studijskim programima koje nudi Filozofski fakultet u Osijeku kao i predstaviti uvjete studiranja, studentska tijela i infrastrukturu Fakulteta.

Manifestacija je započela u Velikoj svečanoj dvorani gdje je održan prijam učenika i predstavljanje Fakulteta. Dekan, prof. dr. sc. Ivan Trojan poželio je dobrodošlicu svim učenicima te predstavio Filozofski fakultet u Osijeku kao mjesto gdje studenti imaju priliku razvijati se u profesionalnom, akademskom, znanstvenom i osobnom smjeru. Nakon njega, uvodne su riječi dali i izv. prof. dr. sc. Sanja Jukić, prodekanica za nastavu i studente, prof. dr. sc. Biljana Oklopčić, prodekanica za studijske programe i cjeloživotno obrazovanje, doc. dr. sc. Ivana Marčinko, prodekanica za razvoj i poslovanje, te predsjed-

nica studentskog zbora FFOS-a Leonarda Lago, studentska prodekanica Izabela Jagačić i studentska pravobraniteljica Lara Job. Nakon toga učenicima je podijeljen promidžbeni materijal te je održan Kahoot kviz.

Zatim je uslijedilo predstavljanje studijskih programa, a svaki je odsjek u svojim prostorijama imao svoj program.

Odsjek za hrvatski jezik i književnost osmislio je jezične igre i jezično-književni kviz te predstavio svoje studentske časopise Aleph i Kroatistiku. Odsjek za engleski jezik i književnost imao je predavanje, radionicu o stereotipima studiranja tog studija te predstavljanje studenata anglistike Glotta. Odsjek za njemački jezik i književnost predstavio je Stationlernen, ERASMUS iskustva i projekte te održao kviz i predavanje stranih lektora o stipendijama. Katedra za mađarski jezik i književnost pripremila je interaktivnu prezentaciju, kviz predavanje te skicu nastavnog sata. Odsjek za povijest govorio je o terenskoj nastavi i studentskoj udruzi ISHA te pripremio kviz. Odsjek za filozofiju imao je kviz, filozofsku filmsku radionicu te potaknuo dijalog o moralnim odlučivanjima u filozofskim pričama. Katedra za povijest umjetnosti pripremila je skicu nastavnog sata i šetnju galerijom FFOS-a. Odsjek za psihologiju imao je

prezentiranje rada studentske udruge PSIHOS, radionicu na temu iluzija, Stroop test, igru iskustva i kviz. Odsjek za pedagogiju predstavio je studentsku udrugu USPOS i održao radionicu upoznavanja te društvene igre. Odsjek za sociologiju predstavio je svoj rad i profesore, studentsku udrugu SOCIOS i časopis "Imaginacija". Odsjek za informacijske znanosti izložio je skicu nastavnog sata, kako nastaje studentski časopis i svoju studentsku udrugu LIBROS. Katedra za zajedničke sadržaje pripremila je skicu nastavnog sata stranog jezika, igru pamćenja te predavanje i kviz o politikama privatnosti društvenih mreža.

Dana 10. veljače 2025. godine obilježila se, osim Dana otvorenih vrata, i Dan fakulteta FFOS-a. Manifestacija je započela u Velikoj svečanoj dvora-

ni gdje je održan prijam učenika i predstavljanje Fakulteta. Dekan, prof. dr. sc. Ivan Trojan poželio je dobrodošlicu svim učenicima, a nakon njega uvodne su riječi dale i izv. prof. dr. sc. Sanja Jukić, prodekanica za nastavu i studente, prof. dr. sc. Biljana Oklopčić, prodekanica za studijske programe i cjeloživotno obrazovanje, doc. dr. sc. Ivana Marčinko, prodekanica za razvoj i poslovanje, te predsjednica studentskog zbora FFOS-a Leonarda Lago, studentska prodekanica Izabela Jagačić i studentska pravobraniteljica Lara Job. U Maloj je svečanoj dvorani izv. prof. dr. sc. Katarina Habe iz Ljubljane održala radionicu "Kako zablistati u javim nastupima" čime je ujedno i otvorila četvrto izdanje Tjedna znanosti na Filozofskom fakultetu u Osijeku.

Program se nastavio u prizemlju Filozofskog fakulteta gdje je održano otvaranje izložbe crteža Dure Sedera Nesputana linija. Izložbu su otvorili dekan Ivan Trojan i autor izložbe Feda Gavrilović.

Uslijedilo je otvaranje i druge izložbe autora Antuna Babića iz ciklusa Književnici Antuna Babića u potkrovlju Fakulteta. Dekan Ivan Trojan i Igor Loinjak s Katedre za povijest umjetnosti otvorili su izložbu uz napomenu da su linorezi dugi niz godina stajali u depou Fakulteta, a to je trenutak kada ih se otvara za javnost.

Nakon toga, u dvorištu Knjižnice Fakulteta Klub je studenata psihologije PSIHOS, uz pomoć prodekanice Ivane Marčinko i dekana Ivana Trojana, zasadio dva stabla. To je bio završetak niza sadnji novih mladica drveća jer Fakultet se brine i o svojoj okolini i o okolišu.

Nakon toga u Velikoj svečanoj dvorani održana je dodjela nagrada, pohvala i priznanja. Dekanom su nagradom nagrađeni studenti koji su u prethodnoj akademskoj godini ostvarili najvišu prosječnu ocjenu, a to su Ana Fišer, Katarina Pejić, Ante Šmider i Luka Grbavac. Pohvala studentima za uspješnost po studiranju u godinama dodijeljena je Niki Petović, Anti Šmideru i Nikolini Živić. Pohvala studentima za sudjelovanje u brojnim izvannastavnim aktivnosti-

ma dodijeljena je Izabeli Jagačić, Borni Petroviću i Romanu Šimunoviću. Najbolje su ocijenjeni nastavnici prema sveučilišnoj studentskoj anketi asistentica Marijana Mandić, dr. sc. Ivana Šarić Šokčević, dr. sc. Ines Hocenski, dr. sc. Ljiljana Bujas, predavačica Narcisa Vrbešić Ravlič, doc. dr. sc. Milijana Mićunović, doc. dr. sc. Draženka Molnar, doc. dr. sc. Manuela Karlak, dr. sc. Nemanja Spasenovski i prof. dr. sc. Željko Pavić. Nagrada za mentorski rad dodijeljena je prof. dr. sc. Gorki Vuletić, prof. dr. sc. Tini Vargi Oswald, prof. dr. sc. Marici Liović, izv. prof. dr. sc. Aniti Dremel, izv. prof. dr. sc. Tanji Gradečak, doc. dr. sc. Ani Werkmann Horvat, doc. dr. sc. Ireni Paveli Banai, predavaču Željku Beissmannu, prof. dr. sc. Goranu Livazoviću, prof. dr. sc. Bošku Pešiću, izv. prof. dr. sc. Domagoju Tomasu i doc. dr. sc. Dini Krupiću. Nagrada za nastavni rad dodijeljena je prof. dr. sc. Mariji Sablić. Nagrada za stručni rad dodijeljena je prof. dr. sc. Gorki Vuletić. Nagrada za izuzetno zalaganje u radu dodijeljena je voditelju Ureda dekana Stjepanu Čurčiću, univ. mag. Medior. et rel. publ.

U pozitivnom ozračju koje je nastalo ističući postignuća i predan rad studenata i zaposlenika Fakulteta završila se manifestacija obilježavanja Dana fakulteta FFOS-a.

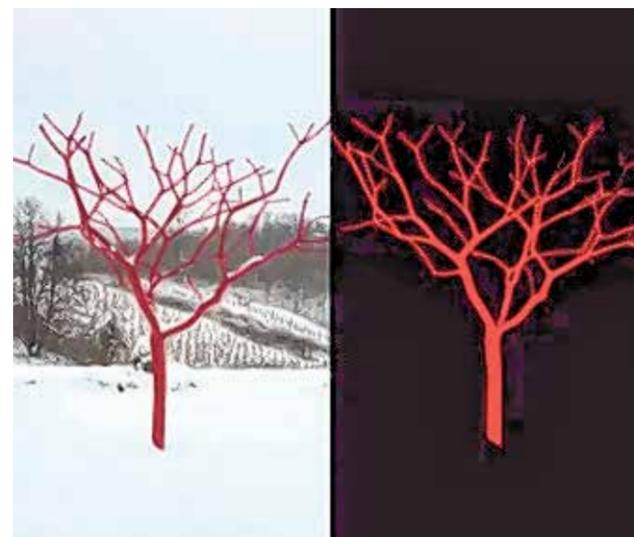
Najava Festivala održivosti

U Rektoratu Sveučilišta održan je 17. i 18. ožujka sastanak na temu organizacije ovogodišnjeg Festivala održivosti koji će se održati u Osijeku i Đakovu od 16. do 19. rujna 2025. Tema je Festivala ODRŽIVOST BAŠTINE. Sastanku su nazočili predstavnici organizacijskog odbora Festivala održivosti 2025. Sa Sveučilišta u Splitu bili su prorektor prof. dr. sc. Nikola Koceić Bilan i kordinatorica Festivala izv. prof. dr. sc. Snježana Braić, prorektorica izv. prof. dr. sc. Marijana Pečarić sa Sveučilišta u Dubrov-

niku, te prof. dr. art. Robert Geček kao predstavnik Sveučilišta Sjever. Sastanku su nazočili predstavnici sastavnica osječkog Sveučilišta, pročelnica Odjela za biologiju, izv. prof. dr. sc. Tanja Žuna Pfeiffer, pročelnica Odjela za kemiju, izv. prof. dr. sc. Elvira Kovač-Andrić, prof. dr. sc. Jasna Horvat s Ekonomskog fakulteta, doc. dr. sc. Stephanie Jug s Filozofskog fakulteta, prof. dr. sc. Šimo Šokčević, prodekan za znanost i međufakultetsku suradnju Katoličkog bogoslovnog fakulteta u

Đakovu i inicijator Festivala održivosti i predstavnik organizacijskog odbora Sveučilišta u Osijeku, prorektor za međuinstitucijsku suradnju, prof. dr. art. Robert Raponja. Drugi dio sastanka održan je na KBFu u Đakovu sa dekanom, izv. prof. dr. sc. Ivicom Pažinom i prodekanima, prof. dr. sc. Šimom Šokčevićem, izv. prof. dr. sc. Borisom Vulićem i izv. prof. dr. sc. Davorom Vukovićem. Na sastancima se definirao program Festivala. Svojevrsan uvod u ovogodišnji Festival održivosti bilo je otvaranje

Izložba grafika TREE, akademskog slikara Roberta Gečeka koja je upriličena u Rektoratu Sveučilišta u Osijeku. Na otvaranju izložbe, uz rektora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku prof. dr. sc. Vladu Guberca, o autoru izložbe, akademskom slikaru Robertu Gečeku i njegovom likovnom opusu govorio je Igor Loinjak, predavač na Katedri za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta u Osijeku. Stihove je govorio Gabrijel Perić uz glazbenu pratnju Darka Čuvića.

SAJAM POSLOVA I DAN OTVORENIH VRATA FTRR-a

Hrvatski zavod za zapošljavanje - Područni ured Požege 12. veljače 2025. održao je Dan poslova 2025. uz partnerstvo Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požezi. Cilj Dana poslova i otvo-

renih vrata fakulteta bio je omogućiti neposredan kontakt poslodavaca s nezaposlenim osobama, učenicima završnih razreda srednjih škola, studentima i drugim zainteresiranim osobama

kako bi predstavili mogućnost zapošljavanja na poslovima u turističkim i ugostiteljskim zanimanjima na lokalnom području i sezonskim poslovima na moru. Tijekom sajma održana je

radionica za studente o pisanju životopisa i motivacijskih pisama te su na štandu fakulteta predstavljeni studijski programi fakulteta uz razgovor s maturantima iz Požege, Pakraca, Nove Gra-

diške i Slavenskog Broda. Uz promidžbene materijale fakulteta, posjetiteljima su predstavljena Akademski vina Zlatne doline i ukusni kanapei izrađeni u kuhinji Studentskoga doma "Dr.

Franjo Tudman". U prezentaciji su sudjelovali suradnik za nabavu i poslovanje Milan Paun, prodekan za razvoj i poslovanje Berislav Andrić te studentice Ema Herc i Antonija Markešić.

ODRŽANA SVEČANA PROMOCIJA SVEUČILIŠNIH PRVOSTUPNIKA I MAGISTARA ODJELA ZA BIOLOGIJU

Tanja ŽUNA PFEIFFER,
Ines ARBANAS

Svečana promocija sveučilišnih prvostupnika i magistara Odjela za biologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku održana je 21. veljače 2025. godine na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti u Osijeku. Pristupnike su promovirali rektor Sveučilišta u Osijeku, prof. dr. sc. Vlado Guberac, izv. prof. dr. sc. Tanja Žuna Pfeiffer, pročelnica Odjela za biologiju, izv. prof. dr. sc. Ljiljana Krstin, zamjenica pročelnice za nastavu i studente, te zamjenica pročelnice za znanstveno-istraživačku djelatnost, doc. dr.

sc. Anita Galir. Promociju je vodila tajnica Odjela za biologiju Silva Lustig, a u okviru glazbenog programa nastupilo je Hrvatsko pjevačko društvo Lipa. U ime promoviranih studenata roditeljima, profesorima i kolegama zahvalila je promovirana studentica Deni Beloša. Sve je prisutne u ime udruge Alumni BiolOS pozdravila izv. prof. dr. sc. Dubravka Špoljarić Maronić koja je sve promovirane pozvala da se uključe u rad udruge te tako i dalje ostanu usko povezani s Odjelom za biologiju. Promovirani su prvostupnici sveučilišnog prijediplomskog studija Biologija: Alić, Sabina; Anastasijevski, Nikolina;

Caha, Ana Marija; Dent, Matea; Dragan, David; Draganić, Nikolina; Dražetić, Antea; Falak, Lorena; Horvat, Lea; Hrupec, Lucija; Iličić, Iva; Jagodić, Ivana; Kovač, Lucija; Krznar, Marta; Lučić, Lukrecija; Lukač, Ivana; Mandić, Ana Marija; Mihaljević, Luka; Milardović, Iva; Milić, Toni; Nedeljković, Lovro; Rušec, Vedran; Štenc, Barbara; Tomljanović, Petra; Vinček, Helena; Vitman, Marin; Vugrić, Mirta; Vujičić, Karla. Promovirani su magistri diplomskog sveučilišnog studija Biologija, smjer: znanstveni - magistri (struke) biologije: Beloša, Deni; Ermenić, Andrea; Grgić, Ružica; Kačarik, Draženka; Kli-

gl, Kristina; Kovačić, Lucija Sara; Melnjak, Anja; Pavičić, Ana Marija i Tovilo, Rita. Promovirani su magistri diplomskog sveučilišnog studija Biologija i kemija; smjer: nastavnički - magistri (struke) edukacije biologije i kemije: Aleksandrić, Din i Koloda, Valentina. Promovirani su magistri diplomskog sveučilišnog studija Zaštita prirode i okoliša - magistri (struke) zaštite prirode i okoliša: Damjanović, Sanela; Kalčić, Mihaela; Kiseljčević, Andrej i Kiš, Ana. Nakon dodjele diploma najboljim studentima uručene su pohvale i nagrade. Najveća pohvala SUMMA CUM LAUDE - magister dodijeljena

je Luciji Sari Kovačić, sveučilišnoj magistri biologije, velika pohvala MAGNA CUM LAUDE - magister Riti Tovilo, sveučilišnoj magistri biologije, Kristini Kligl, sveučilišnoj magistri biologije, te Ani Kiš, sveučilišnoj magistri zaštite prirode i okoliša. Pohvala CUM LAUDE - magister dodijeljena je sveučilišnim magistrima biologije Ružici Grgić, Anji Melnjak, Andrei Ermenić i Draženki Kačarik te sveučilišnim magistrima edukacije biologije i kemije Valentini Kolodi i Dini Aleksandriću. Velika pohvala MAGNA CUM LAUDE - baccalaureus dodijeljena je Loreni Falak, sveučilišnoj prvostupnici biologije, a pohvala CUM LAUDE

- baccalaureus Toniju Miliću. Nagradom pročelnice Odjela za biologiju nagrađeni su sljedeći studenti koji su položili sve ispite i ostvarili najbolji prosjek ocjena u akademskoj 2023./2024. godini: Lovro Zec, Vjeko Ivanković, Fran Fišer, Lorena Falak, Tena Minarik, Rita Tovilo, Lucija Sara Kovačić, Kristina Kligl, Luka Hećimović, Ana Kiš, Ivana Remetović, Labina Rajčić, Daniel Kujundžić, Valentina Koloda i Dino Aleksandrić. Nagradom pročelnice Odjela za biologiju za znanstveni rad objavljen u prestižnom znanstvenom časopisu nagrađeni su: Matea Dent, Marin Vitman, Ana Marija Pavičić i Lucija Sara Kovačić.

18. TJEDAN PSIHLOGIJE

Čuvajmo mentalno zdravlje

Ana BABIĆ ČIKEŠ

U tjednu od 17. do 21. veljače održan je 18. Tjedan psihologije koji se tradicionalno održava u veljači, a ove je godine bio posvećen temi "Čuvajmo mentalno zdravlje". Psihos - Klub studenata psihologije Filozofskog fakulteta u Osijeku osmislio je vrlo zanimljiv program te su dopredsjednica Kluba Dora Vuković, studentica 3. godine prijediplomskog studija Psihologije, i izv. prof. dr. sc. Ana Babić Čikeš, profesorica Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta u Osijeku, gostovale u emisiji Osječke televizije Produženi vikend kako bi predstavile taj program i govorele o mentalnom zdravlju. Ana Babić Čikeš izvijestila je o tome da su teškoće mentalnog zdravlja u posljednjih nekoliko desetljeća u porastu, i u odrasloj populaciji, i kod djece i adolescenata. Porast takvih teškoća pripisuje se sve većem broju stručnjaka koji se bave mentalnim zdravljem, ali i drugim osobnim i okolinskim činiteljima kao što su neprimjereni odgojni postupci u pojedini obiteljima, različiti obiteljski problemi, nezdrav stil života (manjak tjelesne aktivnosti, provođenje previše vremena ispred ekrana) i život u zagađenom okolišu. Teškoćama mentalnog zdravlja doprinosi i sve manja povezanost među ljudima u zajednicama u kojima živimo. Osim toga, u da-

našnje se vrijeme više bavimo svojim mentalnim zdravljem, imamo više standarde o tome kako bismo se trebali osjećati i funkcionirati, stoga smo i skloniji biti nezadovoljni, naglasila je promovirana studentica Dora Vuković istaknula je važnost sna, tjeleježbe, kvalitetnih socijalnih odnosa i podizanja svijesti o mentalnom zdravlju za psihološku dobrobit studenata. I Tjedan psihologije koji je organizirao Klub studenata Psihos važan je korak u brizi zajednice o mentalnom zdravlju. Program Tjedna psihologije uključivao je predavanja održana od strane različitih udruga i institucija. Webinar o mentalnom zdravlju muškaraca održao je tim projekta Npopularna psihologija, predavanje o uslugama Obiteljskog centra i obiteljskoj medicini tim psihologa zaposlenih u Obiteljskom centru, predavanje pod nazivom "Gen kri-

za - svaka generacija ima svoje "što sad?" psiholozi Društva za psihološku pomoć "Sunce" i Psihološkog savjetovišta za studente osječkog Sveučilišta, predavanje "Sexplanation" Kulturna udruga mladih "Fobija", predavanje "Zajednica za mentalno zdravlje: kako se podržavamo?" student Roman Šimunović te predavanje "Srce na testu: Vodič za ljubavne stilove i prekid" udruženja zagrebačkih studenata psihologije Overthinkeri. Program je uključivao i panel-raspravu o destigmatizaciji suicida koju je vodila Udruga Plantaža te projekciju filma "Samo kad se smijem" nakon koje je raspravu vodio dr. sc. Damir Marinić, nastavnik Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta Osijek. Posebnu važnost imala je utrka "Mali trk" čiji je cilj bio istaknuti važnost tjelesne aktivnosti u brizi o mentalnom zdravlju. Na samom kraju razgovora istaknuta je važnost dostupnosti psihoterapije u zajednici kao i socio-emocionalnog učenja u odgoju i obrazovanju.

Kako izgleda rad u esport industriji: FTRR gaming karijera Mateja Žunića, bacc. inf.

I dalje donosimo inspirativne priče o uspješnim karijerama alumna Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi, ovaj put u STEM području poslovne informatike. "Moja je pozicija League Operations Manager što se jednostavnije može opisati kao uloga administratora. Pozicija zahtijeva širok spektar vještina, uključujući poznavanje digitalnog marketinga, izradu vizuala, rad s umjetnom inteligencijom, upravljanje projektima te učinkovitu komunikaciju sa sudionicima turnira. Istovremeno, kroz svoj rad mogu osigurati kreativna i učinkovita rješenja za različite medije te upravljati i optimizirati rad s bazama podataka. Moje kompetencije usko su povezane s iskustvom stečenim tijekom studiranja na Fakultetu turizma i ruralnog razvoja u Požegi gdje sam završio stručni prijediplomski studij Elektroničko poslovanje i programsko inženjerstvo. Stečeno znanje iz ekonomije, komunikacije, digitalnog marketinga, izrade vizualnog i videosadržaja, montaže i poslijeprodukcije omogućilo mi je da bolje razumijem esport industriju i ponudim inovativna rješenja koja doprinose rastu i razvoju tog sektora. Također sam napisao i završni rad na

tu temu te me je i to dodatno približilo i omogućilo priliku za ovaj posao", ističe alumna Fakulteta Matej Žunić. "Svidela mi se ovaj posao jer mi pruža dozu kreativne slobode, omogućujući mi da maksimalno iskoristim vještine stečene kroz obrazovanje. Rad je znatno olakšan zahvaljujući ugodnoj atmosferi i mladom, motiviranom timu koji ne samo da doprinosi produktivnosti već i čini radni dan dinamičnim i ugodnim. Bez obzira na to što radimo, vrijeme prolazi brzo, a rad na dinamičnim

projektima i prilika za doprinos razvoju esport industrije dodatno me motiviraju u svakodnevnim izazovima." Inače, Good Game Global tvrtka je specijalizirana za organizaciju esport turnira, produkciju i kreiranje sadržaja, s posebnim fokusom na organizaciju, digitalni marketing i esport turnire. Njihova je misija pružiti mogućnosti za employer branding, team building i networking kroz svijet gaminga i esporta. Organizirali su više od 75 turnira s više od 15 000 igrača, dosegivši publiku od tri milijuna gledatelja. Jedan od najznačajnijih projekata tvrtke jest "Good Game Zagreb", godišnji humanitarni B2B esports turnir koji okuplja 32 tima iz različitih kompanija. Tijekom dvodnevnog događaja sudionici se natječu u videoigrama, a prikupljena sredstva doniraju se odbačanim neprofitnim organizacijama. Taj turnir pruža sudionicima priliku za umrežavanje, timsku izgradnju i promociju kroz esport. Ulaganje u obrazovanje i stjecanje kompetencija u digitalizaciji, informatički i turizmu ključni su za uspjeh na modernom tržištu. Stalno učenje i prilagodba novim tehnologijama presudni su za razvoj karijere u budućnosti što pokazuje i taj primjer.

Povezivanje umjetne inteligencije i učenja jezika: započeo AILEM projekt

Dragana BOŽIĆ LENARD

U sklopu Erasmus+ projekta **AI-Infused Language Education: Empowering Teachers through Multilingual MOOC Training (AILEM)** započela je trogodišnja suradnja institucija iz Poljske, Turske, Hrvatske i Italije. Konzorcij projekta čine Pegaso Telematic University (Italija), Sveučilište Adama Mickiewicza u Poznańu (Poljska), Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (Hrvatska), Sveučilište Burdur Mehmet Akif Ersoy (Turska), Smarted SRL i ZSI Sigid z.o.o. Uvodni sastanak pružio je partnerima priliku za usklađivanje vizije i postavljanje čvrstih temelja za provedbu projekta. Sastanak je započeo pozdravnim govorom koordinacijske institucije čime su otvorene rasprave o ciljevima projekta i njegovoj važnosti za unaprjeđenje nastave jezika struke (LSP) uporabom umjetne inteligencije. Svaka partnerska institucija predstavila je svoj doprinos projektu naglašavajući ulogu u razvoju AI alata za prilagodljive i specijalizirane nastavne materijale.

Svjetsni ključne uloge LSP tečajeva u profesionalnoj komunikaciji, projekt AILEM posvećen je poticanju nastavnika LSP-a za usvajanjem vještina potrebnih za integraciju umjetne inteligencije u razvoj nastavnih materijala. Korištenjem AI alata projekt će podržati izradu prilagođenih obrazovnih materijala koji odgovaraju specifičnim potrebama različitih profesija. Odabirom otvorenih AI resursa, razvojem metodološkog okvira učenja i primjenom višezječnog MOOC-a, AILEM će pružiti inovativne pristupe osmišljavanju nastave u području jezika struke. Ključna tema sastanka bila je rasprava o radnim paketi-

ma i njihovoj provedbi, planu rada projekta, uključujući odabir AI resursa, razvoj metodološkog okvira i izradu višezječnog MOOC-a koji će edukatorima pružiti praktične strategije za integraciju AI tehnologije u nastavu. Partneri su također definirali očekivane rezultate projekta među kojima su osposobljavanje nastavnika u primjeni AI tehnologije u LSP edukaciji, razvoj sigurnog i održivog okvira za primjenu umjetne inteligencije, stvaranje suradničke zajednice prakse te izrada smjernica za širu primjenu AILEM modela. Na sastanku su također razmatrani logistički aspekti, uključujući vremenski okvir projekta, strategije komunikacije i aktivnosti diseminacije, kako bi se osigurala učinkovita suradnja tijekom sljedećih triju godina. Sastanak je zaključen otvorenom raspravom o nadolazećim zadacima i odgovornostima čime je potvrđena predanost konzorcija transformaciji nastave jezika struke kroz ino-

vacije temeljene na umjetnoj inteligenciji. Očekivani rezultati projekta uključuju uspostavljanje EU-a kao lidera u osposobljavanju nastavnika za AI-integrirani razvoj LSP sadržaja. AILEM će razviti metodološki okvir koji osigurava sigurnu, održivu i učinkovitu primjenu umjetne inteligencije u tom području. Projekt će također ponuditi višezječni mini-MOOC prilagođen jezičnim edukatorima potičući izgradnju zajednice prakse koja okuplja dionike, stručnjake i visokoobrazovne institucije. Dijeljenjem uspješnih primjera i smjernica, AILEM ima za cilj stvoriti model koji se može replicirati i proširiti doprinoseći budućnosti jezične edukacije s pomoću umjetne inteligencije. Uspješnim pokretanjem AILEM-a, projekt je spreman osnažiti nastavnike jezika pružajući im alate i znanje potrebno za stvaranje dinamičnih, AI-poboljšanih nastavnih iskustava u specijaliziranim profesionalnim kontekstima.

17. hrvatski simpozij o nastavi fizike

U organizaciji Hrvatskog fizičkog društva u Hotelu Osijek u Osijeku od 26. do 28. veljače 2025. godine održan je 17. hrvatski simpozij o nastavi fizike. Taj Simpozij tradicionalan je stručni skup koji se održava svake druge godine još od 1993., a ovo je prvi put da se održao u Osijeku. Posebnost skupa jest što na jednom mjestu okuplja cijelu vertikalu obrazovanja u fizici s područja cijele Republike Hrvatske: učitelje i nastavnike fizike u osnovnim i srednjim školama te studente i sveučilišne profesore. Sudjelujući na Simpoziju, svi su imali priliku čuti najnovije znanstvene spoznaje iz područja edukacijske fizike te predstaviti svoja istraživanja, iskustva i primjere dobre prakse. Suorganizatori ovogodišnjeg skupa bili su: Odjel za fiziku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Agencija za odgoj i obrazovanje, Fizikalno društvo Split te Udruga fizičara Osijek. Uspješnoj organizaciji Simpozija doprinijeli su i pokrovitelji: Osječko-baranjska županija, Grad Osijek i Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Na svečanom otvaranju Simpozija sudionike su pozdravili gospodin Josip Miletic, zamjenik župana Osječko-baranjske županije, prof. dr. art. Robert Raponja, pro-

rektor za međuinstitucijsku suradnju Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, izv. prof. dr. sc. Vanja Radolić, pročelnik Odjela za fiziku, te dr. sc. Verica Jovanovski, viša savjetnica za fiziku u Agenciji za odgoj i obrazovanje. Neizostavan je bio i doprinos sponzora i donatora: Kreativna, Školska oprema Gregić, Tehnomodeli, Belmet97, Lexosolar-Rimač, Kanaan, Atlantic grupa, Školska knjiga, Muzej Slavonije, Muzej likovnih umjetnosti, Arheološki muzej, Turistička zajednica Osječko-baranjske županije te Turistička zajednica Grada Osijeka kojima najsrdačnije zahvaljujemo. Teme ovogodišnjeg Simpozija bile su: nastava fizike kroz primjere dobre prakse, ostvarivanje obrazovnih ishoda i vrednovanje u nastavi fizike,

inovativni pristupi i suvremene tehnologije u nastavi fizike, istraživački pristup i suvremene spoznaje u nastavi fizike, fizika u interdisciplinarnom kontekstu - od STEM-a do društvenih i okolišnih pitanja, profesionalni razvoj nastavnika te učeničko-konceptualno razumijevanje fizike, njihove vještine i stavovi. Simpozij je okupio oko 200 sudionika koji su mogli poslušati tri plenarna predavanja te 40 usmenih izlaganja, pogledati 19 postera i sudjelovati na nekoj od ponudene 21 radionice koje su se održale na Odjelu za fiziku. Sudionici Simpozija bili su jako zadovoljni organizacijom skupa i mnogi su rekli da je to do sada najbolje organiziran Simpozij što je veliko priznanje lokalnom Organizacijskom odboru s Odjela za fiziku.

OBJAVLJEN GODIŠNJI PLAN OBJAVE POZIVA U SKLOPU PROGRAMA KONKURENTNOST I KOHEZIJA 2025.

tera
tehnopolis

RAZVOJNO
POSREDOVANJE
I INOVACIJSKA

POSREDOVANJE
LABORATORIJE

PROGRAM
KOLABORATIVNE
VIZIJE

STRUČNO
OSPOSABLJAVANJE

ZASTITA
INTELEKTUALNOG
VLASNIŠTVA

BIJELE
LOGO

TRANSFER
TEHNOLOGIJE

OSUŠTEN
RAZVOJ

POSREDOVANJE
INOVACIJE

TERA Tehnopolis d.o.o.
Trg Ljudevita Gaja 6
31000 Osijek

+385 31 251 000
ured@tera.hr
www.tera.hr

KONTAKTIRAJTE NAS ZA VIŠE INFORMACIJA

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije objavilo je indikativni godišnji plan objave poziva za dostavu projektnih prijedloga za 2025. godinu. Pozivi će se objavljivati u sklopu programa Konkurentnost i kohezija 2025. Među najavljenim pozivima, izdvajamo one koji se tiču istraživačkih organizacija.

Kolaborativna znanstvena istraživanja – prvi poziv

Poziv Kolaborativna znanstvena istraživanja podržava kolaborativne projekte industrijskih istraživanja, koji se provode u suradnji između poduzeća i istraživačkih organizacija. Očekuje se da će istraživanja podržana programom ojačati put prema istraživanjima više razine tehnološke spremnosti, odnosno prema eksperimentalnom

razvoju i inovacijskim aktivnostima. Operacijom se želi potaknuti stvaranje dugoročnih odnosa i suradnje između članova konzorcija koji bi se nastavili i nakon provedbe podržanih projekata. Prihvatljive su aktivnosti provođenje istraživanja, transfer znanja i tehnologije, provjera i zaštita intelektualnog vlasništva, diseminacija rezultata projekta i vidljivost, upravljanje projektom i ostale potrebne aktivnosti za provedbu projekta. Ukupan iznos bespovratnih sredstava za poziv je 14.796,720,50 EUR.

Ulaganje u tržišno orijentirane istraživačko-razvojne aktivnosti znanstvenih organizacija – prvi poziv

Cilj poziva je poticanje tr-

žišno orijentiranih istraživačko-razvojnih aktivnosti znanstvenih organizacija kroz pojačane aktivnosti primijenjenih istraživanja i inovacijskih aktivnosti, povezivanje s komplementarnim istraživačkim skupinama te prijenos tehnologije i znanja. Prihvatljive aktivnosti u sklopu poziva su izvođenje vrhunskih istraživanja u jednom ili više tematskih prioritarnih područja, aktivnosti vezane za transfer znanja i tehnologije, uz razvoj studijskih programa, izobrazbu i usavršavanje, diseminacija rezultata. Zahtjeve mogu podnijeti organizacije za istraživanje i širenje znanja. Indikativni intenzitet potpore je 85%, a ukupan iznos bespovratnih sredstava u ovom pozivu je 11.468.738,67 EUR. Očekivani datum početka poziva je 7. travnja 2025. godine.

Dokazivanje inovativnog koncepta - prvi poziv

U svrhu razvoja i jačanja istraživačkih i inovacijskih kapaciteta, dodjeljuju se bespovratna sredstva MSP-ovima, istraživačkim organizacijama i fizičkim osobama koje će osnovati poduzeće. Prihvatljive aktivnosti su provođenje istraživanja, transfer znanja i tehnologije, zaštita intelektualnog vlasništva, diseminacija rezultata projekta, upravljanje projektom i ostale potrebne aktivnosti za provedbu projekta. Indikativni intenzitet potpore je 92%, a ukupan iznos bespovratnih sredstava u ovom pozivu je 5.304.291,67 EUR. Očekivani datum početka poziva je 7. srpnja 2025. godine. Za više informacija o pozivu kontaktirajte nas na ured@tera.hr, telefonski na 031/251-000 ili nam pošaljite poruku putem kontakt forme.

PSIHOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE

TOLERANCIJA FRUSTRACIJE

Ana KURTOVIĆ

Frustracija nam je svima poznata, a nema osobe koja nije osjetila frustraciju vrlo vjerojatno na dnevnoj bazi nekoliko puta. Frustracija je osjećaj koji se javlja kada nailazimo na prepreke u ostvarivanju svojih ciljeva, neovisno kakve one bile. Od onih najmanjih, poput gužve u prometu ili dugog čekanja u redu na blagajni, do većih poput neuspjeha ili nepoželjnih postupaka drugih ljudi. Frustracija je dakle dio života. S obzirom na to da ona uvijek dolazi kada pokušavamo ostvariti neke svoje ciljeve, jasno je da moramo biti bar u određenoj mjeri otporni na nju. Iako nije ugodna, frustracija je potrebna za napredak, a tolerancija frustracije za dobrobit. Frustracija je osjećaj koji nam istovremeno signalizira da ono što radimo na putu prema nekom cilju, bar u ovom trenutku, ne djeluje, ali nas istovremeno potiče da probamo ponovo. U tom smislu, da nema frustracije, ne bi bilo ni napretka. Ona se javlja kada nailazimo na prepreke na putu prema poželjnom cilju, nećemo do čega nam je stalo. Da nema frustracije, jednostavno bismo odustali nakon početnih teškoća jer nam jednostavno ne bi bio dovoljno važno da nastavimo pokušavati. U tom smislu na frustraciju možemo gledati kao pozitivnu stvar - iako neugodnu. Također, na frustraciju se

može gledati kao na proces učenja. Naime, iznimno je rijetko, moglo bi se reći i nemoguće, postići uspjeh iz prvog pokušaja. Sve što je u životu vrijedno postići, uvijek podrazumijeva proces koji uključuje uspone i padove, korake unaprijed i unazad, neke ćemo prepreke lakše savladati, a neke teže. I pri svakom koraku unazad ili neuspjehu bit ćemo frustrirani. Dakle, ako osjećamo frustraciju na putu razvoja neke vještine ili stjecanja znanja i kompetencija, to znači da učimo i idemo prema cilju. Iz ovoga se jasno vidi zašto je tolerancija frustracije važna za dobar život. Učenje, napredak ili postignuće u bilo kojem aspektu života nije moguće bez bar neke doze frustracije. Tolerancija frustracije podrazumijeva ustrajnost u nastojanjima da ostvarimo svoje ciljeve unatoč preprekama što znači da svjesno i namjerno odgadamo doživljaj zadovoljstva koji dolazi kada postignemo ono što želimo. Dakle, nismo usmjereni na uklanjanje neugodnog osjećaja, nego na uklanjanje prepreka, svladavanje izazova i postizanje željenih ciljeva. Tolerancija frustracije ne znači da je ona manja niti da uz nju dolazi kakav ugodan osjećaj - upravo suprotno. Ona znači da prihvaćamo neugodne doživljaje koji dolaze uz učenje i napredak, spremno plaćamo tu cijenu radi nekog višeg cilja koji vidimo kao vrijedan. To nije žrtva, nego svjestan odabir da je nešto dovoljno vrijedno.

DAŠAK DALEKIH KULTURA I POVIJESNE FANTASTIKE U GISKO-U

Siniša PETKOVIĆ

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek u ponedjeljak 24. veljače 2025. organizirala je predstavljane **Knjige naslovljene Kronike carstva - Ljetni dvori** Jusufa Džombe. Roman "Kronike carstva - Ljetni dvori" prvi je dio ciklusa romana pisanih u fantasy stilu. Roman uvlači čitatelja u jedan posve drugačiji svijet, svijet koji već na prvim stranicama nagovijestava sukob u Carstvu. On će se dogoditi u njegovoj najmanjoj i najsiromašnijoj grofoviji samo ako neiskusna grofica Annabelle ne pronađe način kako spasiti svoju zemlju i sebe. Uz pomoć surovog i nemilosrdnog, ali učinkovitog vojskovođe, grofica mora brzo naučiti svladavati utjecaj ratovanja, diplomacije i obmana kako bi osigurala opstanak svojeg naroda u ratu koji ni njezini podanici nisu tražili. Tu se otvara širok spektar moralnih pitanja

i dvojbi, a glavni likovi moraju na najbolji mogući način iskoristiti sve svoje resurse kako bi zaštitili najslabije. U organizaciji Izdavačke udruge Dana, u srijedu 26. veljače 2025. održano je **predstavljanje prijevoda klasičnog djela vedske odnosno staroindijske književnosti pod nazivom "Šrimad Bhagavatam: deseta knjiga"** prevoditelja Tomislava Jantola. Propitivati tko smo, odakle dolazimo te postoji li nešto više od onoga što vidimo, nešto je što pojedinci i društva čine u svakom vremenu. Znamo da su kroz povijest društva koja su, osim objektivnu i znanstvenu spoznaju, bila spremna prihvatiti subjektivno ljudsko iskustvo kao validno sredstvo spoznavanja, napredovala brže i potpunije od onih koja to nisu. Šrimad Bhagavatam kanonski jest tekst indijske filozofije i književnosti u formi osobnih iskustava brojnih pojedinaca na putu spoznavanja toga što je fundamen-

talno ovoj stvarnosti u kojoj živimo. Posebnost tog teksta jest u tome što je pisan u formi životnih priča koje su vrlo ugodne za čitanje, čak i ako se po prvi put susrećemo s tom temom. Na razumljiv i sistematičan način knjiga nas vodi kroz proces razvoja svijesti pojedinaca i društva u cjelini, ostavljajući umirujući i meditativan osjećaj kod čitatelja. U organizaciji Veleposlanstva Australije i Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek, u utorak 4. ožujka 2025., s početkom u 18:30 sati, upriličeno je **svečano otvorenje izložbe ručno tiskanih tkanina pod nazivom "Bábbarra Designs"**. Po otvorenju izložbe održano je **prikazivanje filma pod nazivom "Zemljak - Countryman"** redatelja Petera Pecotića. Ručno tiskani tekstili Bábbarra Designs pričaju priče predaka o zemlji i kultura Arnheim Landa. Bábbarra Centar osnovan je 1983. godine kao utočište za žene, a danas

je etablirano umjetničko središte s fokusom na profesionalni razvoj i stvaranje mogućnosti umjetnicima. Tekstilni obrt Bábbarra Designs jedno je od najstarijih australskih tekstilnih obrta domorodačkog stanovništva koje neprekidno posluje. Njihovi tekstili nalaze se u kolekcijama velikih ustanova diljem Australije te se izvoze diljem svijeta. Bábbarra je riječ na jeziku Ndjébbana naroda Kunibidji na čijoj se zemlji nalazi zajednica Maningrida. Film Zemljak - Countryman uradak je nastao u produkciji Petera Pecotića, Hrvata iz Australije i Josepha Williamsa, tj. Josepha Orlovića, aboridžinskog lokalnog umjetnika čiji je pokojni otac bio Hrvat. Film izvanredno prikazuje putovanje od 10 000 kilometara na kojem se isprepleću priče australskih starijih ljudi i useljenika. Redatelj Peter Pecotić svoje hrvatske korijene baštini po ocu s Korčule, a po majci s Pelješca.

NAJAVA PREDAVANJA**„Što zove nadu?“ - prvo u nizu predavanja na KBF-u u Đakovu u povodu Jubileja nade**

Iva TOLIĆ

Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku 5. ožujka studenti su imali priliku upoznat rad studentskih udruga i sudjelovati u panelu "Što nakon EFOS-a?" gdje su bivši studenti podijelili svoja iskustva s tržišta rada. Dan je započeo predstavljanjem šest udruga: Erudio, EWob - Poduzetnici bez granica, Financijski impuls, META, Edit i AIESEC. Nakon uvodnog govora prof. dr. sc. Sunčice Oberman Peterke, studenti su imali priliku razgovarati s članovima udruga, informirati se i možda postati dio neke od njih. U 11 sati uslijedio je panel "Što

nakon EFOS-a?" na kojem su bivši studenti EFOS-a - Mislav Venus (BAT), Saša Milaković (NK Osijek), Stefani Majić (Baragge), Robert Kovač (Televizija Slavonije i Baranje), Ivona Vidović (MONO) i Matija Kuzmić (EFOS) - podijelili svoja iskustva o studentskim danima i karijernim putevima. Istaknuli su važnost izlaska iz zone

komfora, isprobavanja različitih poslova i volontiranja. Mnogi su od njih tijekom studija bili aktivni u udrugama što im je pomoglo u izgradnji mreže kontakata i razvoju ključnih vještina. Taj je događaj još jednom potvrdio da je angažman tijekom studentskih dana ključan za uspješan početak karijere!

komfora, isprobavanja različitih poslova i volontiranja. Mnogi su od njih tijekom studija bili aktivni u udrugama što im je pomoglo u izgradnji mreže kontakata i razvoju ključnih vještina. Taj je događaj još jednom potvrdio da je angažman tijekom studentskih dana ključan za uspješan početak karijere!

Antonija PRANJKOVIĆ

Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu organizira niz predavanja u sklopu Jubileja nade. Prvo predavanje pod naslovom "Što zove nadu?" održat će profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, prof. dr. sc. Krešimir Šimić u

srijedu 2. travnja 2025. godine, s početkom u 19.30 sati. Cijenjeni predavač prof. dr. sc. Krešimir Šimić istražiti će samu bit kršćanske nade, polazeći od njezinih teoloških i filozofskih temelja, uz poseban naglasak na njezinu prisutnost i utjecaj u književnosti. Kroz ovo će predavanje biti razmotreno na koji način književnost tijekom povijesti prenosi, oblikuje i interpretira poruku nade, kao i njezino značenje za svakodnevni život i povijest spasenja. Predavanje "Što zove nadu?" pruža jedinstvenu priliku za promišljanje o dubokom značenju nade u svjetlu Jubileja te za plodan dijalog o njezinoj važnosti u teološkom, filozofskom i književnom kontekstu.

